

Obiščite blagovnico



v Kranju na Prešernovi 10

V TREH NADSTROPJIH NOVE BLAGOVNICE so vam na voljo:

plastične mase, obloge za tla, gumijasti izdelki, pneumatike, vrvarski izdelki ter potrebnosti za čevljarje, sedlarje in tapetnike, zaščitna sredstva, plastična, kovinska in usnjena galanterija, kratka roba, perilo, drogerijsko blago, zlatina, gospodinjiski, termični in akustični aparati, gramofonske plošče, svetlobna telesa.

Obenem vas obveščamo, da smo ukinili poslovalnico Astra na Prešernovi cesti 8 in na Titovem trgu 7 v Kranju.

Priporoča se delovni kolektiv

blagovnice ASTRA Kranj, Prešernova 10, telefon: 22081, 22080.

LETO XVIII. — Številka 50

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Skofja Loka in Trzin. — Izdaja časopisno podjetje »Gorenjski tisk« — Glavni in odgovorni urednik SLAVKO BEZNIK

GLAS

KRANJ, sreda, 29. 6. 1966

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

Prvi izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer v sredo in soboto

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Sodelovanje žena

Kranj, 28. junija. Danes je obiskala Kranj predsednica Zveze demokratičnih žena Avstrije, gospa Irme Schwager. V prostorih občinske skupščine se je pogovarjala s predstavnicami organizacije naših žena, in predstavniki SZDL, Občinskega sindikalnega sveta in drugimi. Zatem si je ga. Schwager ogledala še tovarno Iskro ter v spremstvu naših žena odpotovala še na Bled, v Bohinj in druge turistične kraje Gorenjske.



Mladi poštarji Jugoslavije na srečanju v Kranju

Pogovor o slabostih

V Sloveniji na vsakih 24 prebivalcev en telefonski aparat, v Jugoslaviji na vsakih 59. — 64 odstotkov medkrajevnega telefonskega omrežja se opravlja avtomatsko — V zadnjih petih letih 78 milijard starih dinarjev za modernizacije — Število storitev povečano za 42 odstotkov

To je nekaj podatkov iz poročila, ki ga je v ponedeljek prebrala Štefka Volc na začetku letošnjega jubilejnega desetega srečanja mladine zaposlene v podjetjih pošte, telegrafa in telefona (PTT) Jugoslavije, ki si je za letošnje, jubilejno srečanje izbrala Kranj. V nedeljo zvečer in v ponedeljek zjutraj je prišlo iz vseh republik in podjetij te stroke 79 članov mladinskih organizacij. V njihovem delovnem programu, ki bo končal v sredo je mnogo razprav in izmenjav dosedanjih izkušenj. Glavno je, kot je bilo slišati iz uvodnih besed, da bi ta vsakoletna srečanja pomagala mladim,

da se še hitreje in uspešneje uveljavljajo v samoupravnih organih, da se strokovno uposablajo in tako prispevajo k hitrejšemu razvoju te dejavnosti pri nas. Prav zato so že v začetku tudi sprejeli stališče, da ne bodo govorili o upeh, marveč o tistih slabostih in problemih, ki so danes pred kolektivi.

Ta namen mladih poštarjev je pozdravil tudi predsednik skupščine občine Kranj Martin Košir z ugotovitvijo, da prav v dobi našega hitrega razvoja lahko dobro delovanje poštne in telefonske storitve veliko prispeva. Tudi Jože Gerbec, generalni direktor združenega PTT pod-

jetja v Ljubljani, je ob podatkih dosedanjega razvoja te dejavnosti in teženj za prihodnje dejal, da je pričakovati prav od mladih vse večji zagon v novih oblikah dela, v uveljavljanju nove tehnike in podobno.

V ponedeljek popoldne je predsednik občinske skupščine Kranj Martin Košir sprejel mlade poštarje v prostorih skupščine. V torek popoldne pa so si ogledali tovarno Iskro, ki je proizvajalec avtomatičnih telefonskih central telefonskih aparatov in drugih naprav za naše pošte.

K. M.

Kje ceste za Kranj?

Po treh letih načrtovanja avtomobilske ceste mimo Kranja je že prišlo do opredelitve, naj bi ta potekala preko Primskovega, za stadionom in vojašnicami proti Polici in ne pod Šmarjetno. Toda kje naj bodo priključki, oziroma vpadnice iz te gorenjske avtomobilske ceste za mesto Kranj? O tem so razpravljali včeraj v Kranju. Zbralo se je okrog 30 predstavnikov projektantov, urbanistov, investorjev, promet, nih strokovnjakov, predstavnikov skupščine, krajevnih

skupnosti in drugih. Proti predlogu skupščine občine Kranj za tri priključke je bilo precej pripomb, češ da bi s prepogostimi priključki zmanjšali pomembnost take ceste in drugič, da je to velik strošek. O končni odločitvi bomo poročali prihodnjič.



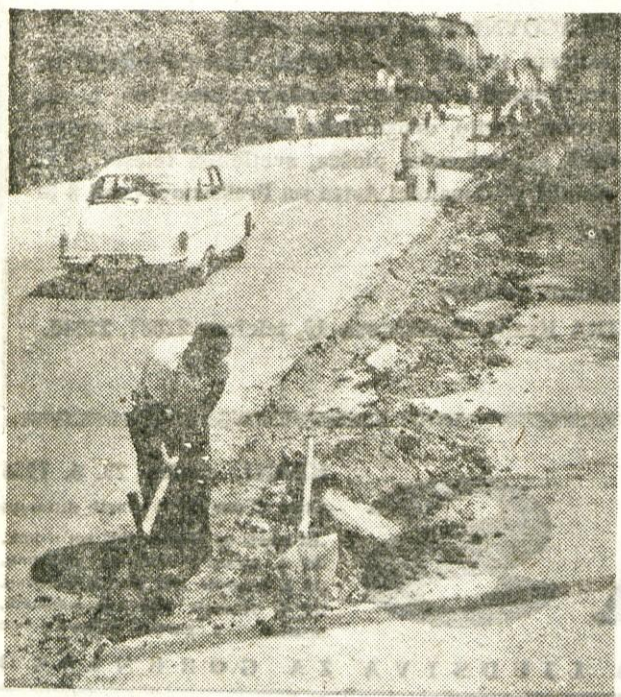
Po zbranih recitacijah in govoru o NOB na Gorenjskem je delegacija mladih poštarjev Jugoslavije ob zvokih kranjske godbe na pihala položila venec pred spomenik revolucije

Še beseda občanov

V ponedeljek, 27. junija, je zvezni poslanec dr. Jože Vilfan sodeloval v Kranju na prvi razpravi o urbanističnem programu tega mesta. Zdaj pričakujejo v glavnem še besedo občanov. V ta namen bo v petek, 1. julija, odprta razstava teh načrtov v avli občinske skupščine. Zbori volilcev, strokovne in poljudne razprave, so predvidene vse poletje do 23. septembra.

Kmalu asfalt na cesti Moste-Kamnik

- Na Cestnem podjetju v Ljubljani smo zvedeli, da so te dni začeli s pripravljalnimi deli za asfaltiranje ceste Moste-Kamnik. S tem bo, kot kaže, pred rokom izpolnjena želja mnogih, kajti prav šestkilometrski cestni odsek med Mostami in Kamnikom, ki je bil makadamski in zelo luknjast, je vse doslej predstavljala največjo prepreko za promet v tem delu Gorenjske. Modernizacija te ceste bo nedvomno velik prispevek za razvoj turizma in ostalega gospodarstva ter osebnih stikov na tem področju.



Na Bledu prekopavajo Ljubljansko cesto; med pločnikom in cestiščem vstavljajo robnike, pločnike pa bodo potem asfaltirali — Foto Perdan

Protokol z Vatikanom

Urejanje odnosov s katoliško cerkvijo na načelih naše ustave in lojalnega sodelovanja

Preteklo soboto, 25. junija, so v Beogradu podpisali protokol o pogovorih za ureditev odnosov med SFRJ in Vatikanom. S tem protokolom so urejeni odnosi med našo državo in katoliško vero v smislu ustavnih in ostalih zakonitih načel ločitve cerkve od države, enakopravnosti vseh verskih skupnosti in svobode vesti in veroizpovedi.

Pogovori so s presledki potekali od junija 1964. leta in so pokazali interes obeh strani, da prispevata k ureditvi vprašanj splošnega in posebnega značaja. Hkrati so potrdili koristnost nadaljnjih stikov med vlado SFRJ in Sveto stolico. Zategadelj so se dogovorili, da bodo izmenjali poluradne predstavnike med Beogradom in Vatikanom.

Razen o odnosih med Katoliško cerkvijo in našo državo so v pogovorih izmenjali tudi stališča o splošnih vprašanjih miru v svetu in o osnovah za razvoj plodnih in pravičnih odnosov med narodi.

Na Bledu obnavljajo Ljubljansko cesto

Novi asfaltirani pločniki

Kdo uničuje cestno signalizacijo?

Na Bledu so pred dnevi — sredi sezone! — začeli urejati Ljubljansko cesto. Najprej so jo prekopali na odseku med križiščem pred gostilno Union in med križiščem spodaj ob jezeru. Tu vstavljajo zdaj nove robnike med cestiščem in pločniki, potem pa bodo pločnike asfaltirali.

Na tej cesti bodo do svetovnega prvenstva v veslanju — če bo le denar — uredili novo asfaltno prevleko, in sicer od križišča v Lescah do hotela Toplice. Razen tega bo na Bledu do septembra v celoti obnovljena in na nekaterih krajih tudi preurejena cestna signalizacija. Do te signalizacije imajo občani sploh zelo čuden odnos: uničujejo cestno-prometne znake, lomijo jih in krivijo itd. Znak za ovinek pod Belim dvorom v Mlinem so že dvakrat vrgli v jezero; zdaj so ga že tretjič postavili, pa je spet ves omajan. Vsak prometni

znak velja 25.000 starih dinarjev, zato se dela s takim vandalizmom velika škoda. Tudi v Lescah menda noben znak ne zdrži več kot teden dni, prav tako so pijani objestneži v Radovljici odstranili že tri ali štiri znake. Opozoriti

je treba, da bodo pristojni organi začeli dosledneje in strožje preganjati kršilce takih dejanj; to niso prekrški, ampak kazniva dejanja po kazenskem zakoniku — tega se nekateri ne zavedajo!

— a



VELETRGOVSKO PODJETJE
KOKRA KRANJ

RAZPRODAJA

s 50 - 60 odstotnim
popustom

ženske kopalne kostime

v svojih prodajalnah:

Blagovnica — Kranj
Vesna — Jesenice
Bled — Bled
Metka — Škofja Loka

IZKORISTITE UGODEN NAKUP!

O delu sodnika za prekrške

Na seji skupščine občine Tržič bodo jutri (30. junija) razpravljali o delu uprave za notranje zadeve Kranj, o delu postaje ljudske milice Tržič, o delu sodnika za prekrške in o delu uprave skupščine občine za preteklo leto. Razpravljali in sklepali bodo tudi o ukinitvi in redni likvidaciji mladinskega klubskega zdravilišča »Stane Zagar« Podlublje. Na dnevnem redu je tudi sklenitev pogodbe o financiranju nadaljevanja gradnje nove bolnišnice v Ljubljani od leta 1966 do 1971.

— a

Kam 2636 otrok po letošnji končani osnovni šoli?

Samo ne na cesto!

Želje: 1229 naprej v šole, 625 v priučevanje poklicev, 569 takojšnje zaposlitev, 65 doma...

Možnosti: 637 učnih mest, sodelovanje med podjetji in šolami, pomoč pridnim učencem. Tržič in Radovljica več možnosti v podjetjih, težje je v Kranju, na Jesenicah in v Škofji Loki.

Gornje številke še niso dokončne. Zbral jih je Komunalni zavod za zaposlovanje Gorenjske. Toda v glavnem bodo veljale. Gre za osnovno ugotovitev, da je letos veliko učencev, ki so končali osnovno šolanje. V sedanjih težavah, ko je marsikje beseda, kako zaposlovati sposobne, odrasle ljudi, je usmerjanje te mladine tembolj važno in tudi težavno.

Vendar, kot obetajo, stvari ne bodo tako hude. Še pred

mesečem je kazalo, da bo mnogo mladih ostalo brez vsake možnosti šolanja ali zaposlitve. V sodelovanju z občinskimi organi, z zavodi za pedagoško službo in drugimi organizacijami so se v Zavodu za zaposlovanje lotili problema dokaj energično s težnjo — otrok ne na cesto. Če trenutno letos ni moč nuditi vsej tej mladini ustreznih ali zaželjenih zaposlitve, niti štipendij in drugih možnosti, jim je treba

omogočiti kakršnokoli šolanje. Vsaka šola lahko samo koristi, vsako puščanje te mladine brez zaposlitve in pouka — na cesti, pa lahko mlademu človeku samo škoduje.

Taka je bila ocena na zadnji seji izvršnega odbora SZDL v Kranju, in podobno stališče imajo razni organi tudi po drugih občinah.

Te dni ocenjujejo, da bo na nadaljevalnih in srednjih šolah še kar dovolj prostih mest. Seveda ne po strokah. Mnogi, ki so si želeli neko šolo, bodo pač morali izbirati druge.

Zelo pa se trudijo za one, ki želijo v uk ali pa se hočejo zaposliti. Podjetja so nam-

reč dokaj omejila sprejemanje delavcev v uk (tako imenovane vajence), da se izognejo raznim obveznostim in dajatvam. Največ mest za sprejem mladih je v tržiških delovnih organizacijah — okrog 65, iz podjetij radovljanske občine so prijaviili kakih 40 mest. V primerjavi s številom mladine je teh mest najmanj v Kranju in na Jesenicah. Hkrati so nastale težave, ker je od skupno 637 učnih mest samo 85 za dekleta.

Rešitev iščejo v raznih smerih. V prvi vrsti skušajo najti v sodelovanju med šolami in delovnimi organizacijami rešitev, da bi podjetja ne prevzela denarnih obveznosti za učenca, marveč mu le omogočila izpopolnjevanje v praksi. Druga oblika je iskanje možnosti za šolanje tistih učencev, ki kažejo veselje do učenja, pa njihovi starši nimajo denarja za to. Zavod za zaposlovanje ima

letos predvidenih okroglo 32 milijonov starih dinarjev za šolanje in prekvalifikacije. Toda v glavnem za že zaposlene. Zato sedaj zbirajo podatke o teh potrebah po občinah in bodo zatem v občinah tudi iskali pomoč. Hkrati imajo razne pogovore s predstavniki kolektivov, da bi organizirali usmerjanje v poklice, pri čemer bi zavod plačeval določene stroške. Tako so se z gostinskimi podjetji v Kranju že domenili za priučevanje kakih 15 deklet, v podjetju Kovinar in Puškarni so pogovori za tako priučevanje, v Iskri je to že v teku za 27 deklet, pripravljajo še v Zavodu invalidskih delavnic in drugod.

- Skratka, vse kaže, da se
- da marsikaj rešiti, če je
- dobra volja in morda
- stvar le ne bo tako huda,
- kot je pred časom kazalo.

K. M.

Gospodarske novice

MANJ KREDITOV

Po nepopolnih podatkih so se v maju znižali kratkoročni krediti v gospodarstvu za 101 milijon novih dinarjev. Tako se nadaljuje tendenca, iz aprila, ko so se ti krediti znižali za 156 milijonov novih dinarjev. Na ta način se je delno ublažil učinek visokega porasta kratkoročnih kreditov v marcu. Kljub znižanju v aprilu in maju so namreč kratkoročni krediti še vedno za 557 milijonov novih dinarjev višji kot lani.

PRVI NAFTOVOD

Te dni so se dokončno odločili, da bomo v Jugoslaviji zgradili prvi naftovod iz Bakra do Siska. Naftovod bo zgrajen do 1968. leta in bo dolg 176,5 km. Druga varianta, da bi gradili naftovod iz Ploč do Bosanskega Broda, je bila zavrnjena, ker je bila dražja. Predvidevajo, da bodo po 1968. letu naftovod podaljšali na eni strani do Bosanskega Broda, na drugi strani pa do madžarske meje, kjer naj bi ga povezali z naftovodom prijateljstva.

MANJŠI PROMET

Po podatkih Zavoda za tržne raziskave se je zaradi zaostrenih pogojev za dobivanje potrošniških kreditov precej zmanjšala prodaja blaga. Predvsem je padec očiten pri pohištvu (30 %) in tekstilu ter konfekciji (10–20 %).

Na prehodu od predpisov do potrošnika Zakaj ni svinjine?

Prejšnji teden so se mnoge gospodinjice v Kranju pritoževale, da v prodajalnah mesa in mesnih izdelkov ni več svinjine. Zato smo v soboto obiskali nekatere poslovalnice KZK Kranj in ugotovili, da je to res.

Zanimivo pa je, kot smo lahko ugotovili v imenovanem podjetju, da vzrok ni v pomanjkanju blaga, marveč v začasni zmedbi zaradi neurejenih cen. S 16. junijem je namreč določeno, naj bi se cene svinjskemu mesu začele svobodno oblikovati. Ukinjena je premija 45 starih dinarjev za kilogram, ki jo je doslej prejel proizvajalec pitancev. In zdaj gre za to, kdo naj bi pokrila

primankljaj. Tisti, ki so to premijo ukinili, so menili da je dovolj rezerv v sami proizvodnji, proizvajalci pa (vsaj v Kranju) pravijo, da so že doslej imeli izgubo, kjer je pač cenejše in boljše.

Ker občinske skupščine tudi v tem primeru niso osvojevale obveznosti predpisovanja najvišjih cen, bodo pač morale reči svoje. Nekateri menijo, da je bilo doslej v cenah mesa nesorazmerje na škodo svinjine, da je bila svinjina vedno v sredini med govedino in teletino.

Konkretno v občini Kranj so bile doslej najvišje cene za svinjino 950, za govedino 1200 in za teletino 1404 starih dinarjev za kilogram.

Te dni so bili razni pogovori o tem v Ljubljani in tudi po naših občinah. Pričakovati je, da bodo občinske skupščine kaj kmalu to uredile. Logično pa je le eno — da bo to sčasoma uredil sam trg — potrošnik. Glavno je omogočiti svobodno in enakopravno konkurenco med proizvajalci in ustreznimi podjetji. Potem se bo kaj kmalu pokazalo, kakšna je prava cena. K. M.

Pridelek žitaric boljši kot lani

Konec preteklega tedna so gorenjski kmetje začeli s spravilom prvih žitaric — jesenskega ječmena. Po prvih podatkih je ječmen do bro uspel in bo pridelek precej boljši od lanskega. Kmetovalci bodo, če ne bo po nagajalo vreme, prvi ječmen poželi do konca tega tedna. Kmalu za tem bo dozorel še spomladanski, tako imenovani jari ječmen, za njim rž in kasneje pšenica. Vsa žita na Gorenjskem lepo kažejo in bo na splošno pridelek žitaric zelo ugoden. Edino na nekaterih predelih Sorškega polja so pridelek morali nekateri kmetovalci predčasno pokositi, ker ga je uničila toča R. Č.

Letošnja košnja nadvse ugodna

Letošnja košnja sena je bila zelo ugodna tako po kvaliteti kot tudi količini, saj je bila za približno 20 procentov boljša od lanske. Tisti kmetovalci, ki so seno pravočasno pospravili so imeli lep pridelek, veliko pa je tudi takih, ki imajo travnike še nepokošene. Ker je trava povsem odcvetela, bo na takih travnikih pridelek, ko bo seno posušeno, slabši.

Ob pogledu na nepokošene travnike pa se nehotе vsiljuje misel, da vse bolj primanjkuje delavcev na kmetih. Prav bi bilo, da bi kmetovalcem omogočili nakup poljedelskih strojev, ker tako ne bi bila ta praznina tako občutna. Kaj nam sicer koristi dobra letina, če pa pridelek ni pravočasno pospravljen.

R. Č.

Opekarna v Dvorski vasi ob »sušni« gradbeni sezoni

Štiri milijone opek letno

»Gorenjska opekarna« v Dvorski vasi

Kraji okoli Begunj imajo že staro opekarsko tradicijo, vendar se je uradno oblikovala opekarna leta 1929. Pred vojno je pogorela, Nemci so jo obnovili, vendar jim partizani niso pustili v njej žgati glin. Znano je celo, da so imeli v dimniku tajno radijsko postajo.

Zanimalo nas je, kako »dih« opekarna med zelenimi grički sedaj. Direktor ing. Rajko Jeram je bil v začetku bolj redkobeseden: »Vse je odvisno od gradbene sezone. Letos je gradnja v Jugoslaviji zastala. Na zalogi imamo precej opeke.«

Kasneje smo izvedeli, da niso zaradi zaloge niti najmanj zaskrbljeni. Pravijo, da je zadnji mesec že bolje. Njihovo tržišče v bližnji okolici, Radovljici, Bohinju, na Jelenicah in Bledu, v Kranjski gori ter Trzinu je že »zadi-

halo«, tako da so celo povečali lanskeletni proizvodni plan od 3.900.000 na 4 milijone opeke.

Kot v vsaki opekarni je tudi tu proizvodnja usmerjena v prvi vrsti na glavno sezono. O tem najlepše govori njihov plan: marec 55.000, april 480.000, maj 500.000, junij, julij, avgust in september 510.000, oktober 500.000, november 480.000 ter december 145.000 komadov opeke.

V opekarni je zaposlenih 50 ljudi, od tega pa jih je skoraj polovico sezoncev. Ta me-

njava delavcev v začetku tudi bistveno vpliva na proizvodni proces. Posebne težave jim je v lanskem letu predstavljala razmočena glina. Zaradi tega so letos posvetili največ pozornosti naravnemu ter v prvi vrsti umetnemu sušenju. Pravijo, da so z rezultati zadovoljni.

Po direktorjevih besedah so njihovi zidaki za zidanje in oblaganje zidov ter monta opeka za strope zaradi odlične glin najboljše kakovosti. Posebno so še ponosni na opeko, ki jo odberejo za djmnike. Opeka je svetlejša (glina vsebuje manj železnih oksidov), vendar ob udarcu zapoje kot porcelan. Pravijo, da zaradi trdnosti opeke do sedaj sploh še niso imeli nobene reklamacije.

P. Colnar

Se obetajo Pokljuki boljši časi?

Gorski hotel z domačo oskrbo

Pokljuka ni za vsakega turista; je za ljudi, ki hočejo mir, ki se radi sprehajajo — Obetajoči načrt, kako spet privabiti turiste na Pokljuko, kako napolniti Šport hotel, da ne bo prazen razpadal — Razgovor z novim direktorjem Miranom Špicarjem

Ze dlje se o turizmu na Pokljuki lahko na najrazličnejših mestih sliši le vse najslabše. Ni in ni turistov, ne poleti in ne pozimi, dolčas je, cesta ni asfaltirana. Šport hotel je bil v začetku junija prazen, niti enega gosta niso imeli. Zvečer je bilo živahnije, ker so prišli na obisk rezervni oficirji z Rudnega polja. Iz poročil smo že večkrat razbrali, da je število prenočitev vse manjše, da za ta prelepi in mirni kotiček Gorenjske res ni zanimanja.

Pa ga res ni? Zakaj je bila Pokljuka privlačna pred leti in še pred zadnjo vojno, zdaj pa ne več? Zakaj je hotel prazen? Koliko časa bo še tako?

Po neuspeli integraciji s Park hotelom na Bledu bodo

morali tu ubrati druge poti, če bodo hoteli spet privabiti goste. Pustimo spet miru, kar je bilo, dovolj je bilo že napisanega o tem in preveč hudih besed izrečenih! Poglejmo raje, kako je zdaj, kakšni so načrti za letošnje poletne

mesece in za prihodnja leta. O tem smo se pogovarjali z novim direktorjem Šport hotela Miranom Špicarjem, ki je tu šele od 1. junija, vendar je že krepko začel z delom in ima lepe načrte, kako priti na zeleno vejo.

»Pokljuka ni za vsakega turista; je za ljudi, ki hočejo mir, ki se radi sprehajajo po obširnih gozdovih. Jaz imam rad ta kraj, zato sem se tudi javil na razpis. Šport hotel bi moral postati gorski hotel z domačo oskrbo, z domačo hrano, z bohinjskimi, plan-

šarskimi specialitetami (žganci, skuta, zelje, zaseka s kranjsko klobaso itd.). Kadar je čas za to, bi morali imeti divjačino. Tudi notranjo opremo prostorov bi bilo v tem smislu treba nekoliko spremeniti. Vse to bi verjetno vleklo; to nameravamo narediti.«

Nič novega ni povedal direktor Miran Špicar, vsi vemo, da bi se v to smer moralo orientirati več naših gostišč in tudi hotelov — pa so vendarle tako redki gostinci na Gorenjskem, ki bi se specializirali na domače specialitete! Upajmo, da na Pokljuki ne bo ostalo le pri besedah.

»Razmišljam o tem,« sva nadaljevala pogovor, »kako podaljšati sezono. Pri nas imamo dve sezoni: zimsko, ki je močnejša, in poletno, ki je slabša. Zimska sezona je v precejšnji meri odvisna od snežnih razmer, privlačnejša pa bi bila Pokljuka pozimi, če bi bila cesta boljša in po-

sebno še, če bi bila redno in dobro plužena. S tem pa so težave. Za prihodnje leto bomo z aranzmani, ki jih bomo že zdaj začeli pripravljati, skušali skrajšati spomladanski mrtvi čas. Razmišljamo namreč o tem, da bi na Pokljuko prišli očesni in živčni bolniki; pogoji so dobri, posebnost za ljudi, ki sicer živijo v mestih ali ravninskih predelih naše domovine (Vojvodina). Če bi nam s pravočasnimi dogovori to uspelo, bi poletna sezona lahko trajala od maja pa do druge polovice oktobra.«

— Kako pa z letošnjim poletjem?

»Imamo 80 ležišč, ki so za julij in avgust zasedena. Pridejo tuji, v glavnem Italijani in nekaj Avstrijci. Trenutno gostov nimamo, v drugi polovici junija tja do konca meseca pa bo prišlo več skupin otrok zadnjih letnikov osemletk na izlete za dva do tri dni.« A. Triler

Dve zaslugi tržiške delavske univerze

V tej sezoni je Delavska univerza v Trzinu imela skupaj več kot 12.000 slušateljev in število je celo večje kot ima tržiška občina prebivalcev in že samo po sebi do-

volj jasno priča o tem, kako uspešno se je ta ustanova prilagodila potrebam in zahtevam svojega območja.

Ob zaključku te izobraževalne sezone je tržiška delav-

ska univerza prvič prišla z obračunom svojega dela pred občane. Skupaj z občinskim odborom SZDL je pripravila javno tribuno.

Zbrani so delavski univerzi izrekli priznanje zaradi dveh bistvenih značilnosti njene dejavnosti. Prva je ta, da je pri svojem delu uspešno zajela celovitega človeka. V njenem programu je ob oblikah izobraževanja, ki usposabljaajo dobre delavce, našlo enakovredno mesto izobraževanje sposobnih upravljavcev. Razen tega pa se je ustanova med redkimi delavskimi univerzami v Sloveniji zelo uspešno zavzela tudi za delavca izven njegovega delovnega okolja, s tem, da se je zelo posvetila tudi splošnemu in kulturno estetskemu izobraževanju, ki človeka plemeniti in mu daje vrednejše življenje. Druga značilnost njegovega delovanja je v tem, da se ni omejila le na Trzin, ampak je uspešno prodrla v majhna oddaljena naselja in si v njih pridobila širok krog dobrih slušateljev.

Udeleženci tribune so menili, da je najmočnejše orodje izobraževanje, ker je nizek izobraževalni nivo najbolj ugodna podlaga za podcenjevanje znanja in njegove družbene vrednosti. V vseh gospodarskih organizacijah v Trzinu je zaposlenih z visokošolsko izobrazbo le 10 delavcev, kar petina pa nima niti popolne osnovne šole.

V nekaj stavkih

SKOFJA LOKA: večer zabavne in resne glasbe — prva prireditev letošnjih skromnejših poletnih iger — V okviru letošnjih skromnejših škofjeloških poletnih iger je bila v soboto (25. junija) prva prireditev, in sicer večer zabavne in resne glasbe. Nastopali so solisti — gojenci glasbene šole, orkester, zabavni orkester, harmonikarski zbor, operni pevec Polde Polenec in pevski zbor. Ker letos za loške poletne igre ni zagotovljena občinska dotacija, je organizacijo v celoti prevzel občinski svet kulturno prosvetnih organizacij v Skofji Loki (predsednik Zdenko Furlan in tajnica Nuša Guzelj), ki bo prireditve tudi sam financiral. Letos so našli nova prizorišča, ki ne zahtevajo posebnega odra in tribun za občinstvo. Sobotni večer je bil na restavriranem arkadnem baročnem dvorišču na Spodnjem trgu, kjer so prostori Kmetijske zadruge.

BLED: »Plavž« v Festivalni dvorani — V soboto zvečer (25. junija) je v Festivalni dvorani na Bledu gostovalo DPD Svoboda France Prešeren iz Žirovnice — Breznice z dramo Franceta Klinarja v treh dejanjih Plavž. Delo je režiral Ciril Vister.

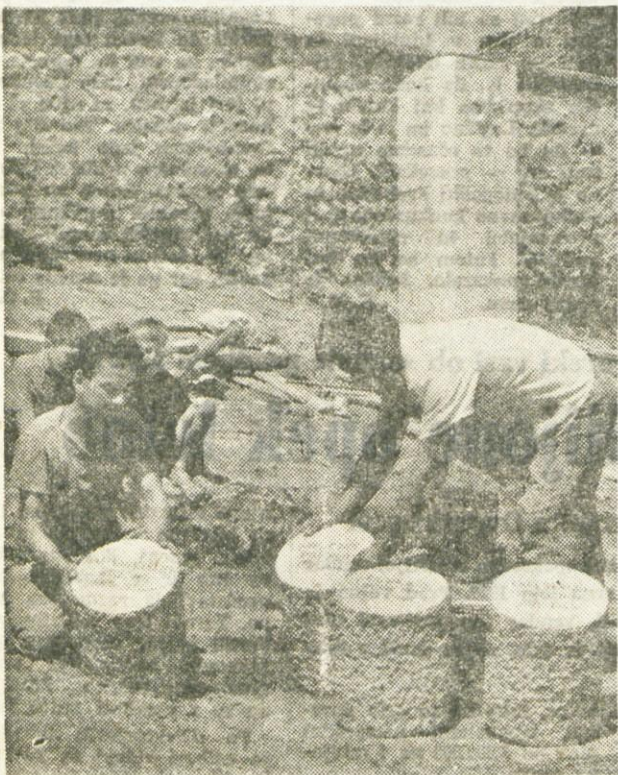
Umrl je Jelo Janežič

V ponedeljek popoldan se je vsa Skofja Loka poslovila od svojega najboljšega moža, prosvetnega in kulturnega delavca — Jela Janežiča, upokojenega ravnatelja posebne šole v Skofji Loki. Stiriinštrideset let svojega življenja in dela je posvetil mladini, posebno pa ljubezni in skrbi najbolj potrebni — mentalno prizadeti mladini.

Poleg ogromnega dela v šoli je vedno našel čas za delo na odru kot režiser ali igralec ter bil več let tudi predsednik gasilskega društva v Skofji Loki.

Rojen je bil leta 1900 v učiteljski družini v Dobu pri Domžalah. Mladost je preživel v Ljubljani, kjer je končal učiteljsko, nato je bil učitelj v Dobu, v Kočevju in Skofji Loki. Leta 1930 se je specializiral za defektologa v Beogradu in bil nato upravnik zavoda za slepe v Kočevju in ravnatelj posebne šole v Ljubljani. Po osvoboditvi se je vrnil v Skofjo Loko ter organiziral posebno šolo najprej v Kranju, nato pa še v Skofji Loki, kjer je poučeval do konca. Dvanajst let je bil ravnatelj vaješke in posebne šole v Skofji Loki.

Janko Krek



Spomenik na pokopališču v Besnici s centralnim obeliskom in štirimi skupinami nizkih marmornatih stebričev simbolizira peterokrako zvezdo in bo na dvignjenem delu pokopališča, na zelo uglednem mestu — Foto Franc Perdan (Članek berite na 16. strani)

Nad Poljšico pri Bledu odkrita prva paleolitska postaja na Gorenjskem

Sledovi človeka iz kamene dobe

V skalnem previsu nad vasjo Poljšica pri Bledu so arheologi izkopali že več kot 100 kamnitih orodij in odbitkov, ki jih je izdelal in uporabljal človek kamene dobe — Našli so tudi ognjišče — Po izjavah strokovnjakov so najdbe stare najmanj deset tisočletij — Kaj bodo še povedala nadaljnja izkopavanja?

Tudi na Gorenjskem je v ledeni dobi prebival jamski človek, ki je bil lovec in se je selil iz kraja v kraj. O njem imajo arheologi zdaj že zanesljive podatke. V velikem skalnem previsu nad Poljšico pri Bledu — domačini mu pravijo Poljšiška cerkev, ker je po obliki in velikosti podoben cerkveni ladji — so izkopali njegove sledove: kamnita orodja (artefakte) in dele teh orodij, dalje značilno oblikovane odbitke, ki jih je takratni človek odbijal od večjega kosa kremenca, ko je iz njega izdeloval orodja, pa ognjišče. Čeprav je letošnje desetdnevno izkopavanje (od 15. do 25. junija) šele začetek raziskovanja prve paleolitske (ledenodobne) postaje na Gorenjskem in prve v Julijskih Alpah, so dosedanje skromne najdbe vendarle že zanesljiv dokaz, da je ledenodobni človek tod živel.

Paleolitsko postajo nad Poljšico izkopava Gorenjski muzej v Kranju. Letošnja dela sta s skupino delavcev

vodila kustos za arheologijo Gorenjskega muzeja Andrej Valič in sodelavec arheološke sekcije Slovenske akade-

mije znanosti in umetnosti dr. inž. Mitja Brodar.

»Že lani sem postal pozoren na ta mogočni skalni previse« pripoveduje Andrej Valič; »izkopali smo nekaj manjših sond in takoj naleteli na znake bivanja jamskega človeka. Tako smo tudi pričakovali. Lani smo našli že okrog 50 artefaktov in odbitkov, zato smo se odločili za izkopavanje v letošnjem letu, ki je potrdilo, da so tod ljudje res bivali. Človek ledene dobe je bil lovec, selil se je iz kraja v kraj; ali je ta previs dlje uporabljal za svoje bivališče ali le krajši čas, o tem je po dosedanjih najdbah težko povedati kaj več. Letos smo našli več kot 100 orodij (med katerimi so praškalca, nožiči, sveder itd.) in veliko ognjišče, kosti pa ne, ne človeških in ne živalskih. Za izdelovanje orodja je človek ledene dobe uporabljal le kamen in kosti. Mi smo našli le kamnita orodja, narejena

iz različnih vrst in barv kremenca (kremen je trši kot kovina). Vse kamenine tod okoli so iz apnenca, zato je zanimivo vprašanje tudi, kje je takratni človek dobil kremen. Morda ga je nabiral po ledeniških morenah, ki jih je vse polno okrog Gorij, morda pa je kje v bližini tudi nahajališče kremenca, kdo ve!«

Zanimalo me je, koliko so stare najdbe, kdaj je človek živel in lovil okrog Poljšice in Gorij? O tem pripoveduje dr. inž. Mitja Brodar:

»Paleolitik, torej ledena doba, to je, o tem sem prepričan! Točno, katero obdobje, koliko je to staro, pa ne vem. Paleolitik sega od približno milijon let nazaj pa do nekako 8000 let pred danes. V Sloveniji poznamo doslej le mlajši paleolitik. Trdim lahko po dosedanjih najdbah, da je ta postaja stara najmanj 10.000 let, torej precej starejša kot najdbe v Drulovki, ki jih datiramo v čas okrog leta 2700 pred našim štetjem. To je prva paleolitska postaja na Gorenjskem in prva v Julijskih Alpah. Že sama lokacija v predgorju Julijcev, na začetku

Pokljuke, je kronološko zelo pomembna, kajti v času poledenitev v ledeni dobi je bil to led, o tem zgornjo pričajo številne ledeniške morene, torej je človek lahko živel tod le v medledeni dobi.«

Vse artefakte in odbitke so našli zelo plitvo v zemlji, skoraj tik pod površjem, in sicer največ ob notranji strani previsa, kjer je bilo tudi ognjišče. Podolgem skozi previs so letos začeli kopati tudi jarek v zemlji, da bodo zvedeli kaj več tudi o geološki zgradbi celotnega kompleksa sedimentov, ker je prav to osnovna dokumentacija za tolmačenje najdbe. Spodaj, pod sedimenti, je ledeniška morena.

Upajo, da bodo prihodnje leto z izkopavanji lahko nadaljevali. Res bi bilo škoda z delom na sredi prekiniti, ker previs obeta še zanimive podatke o življenju ledenodobnega človeka pri nas. Ndaleč stran, približno 10 minut hoje, je še en podoben, vendar manjši previs, ki mu pravijo Zadnja skala. Morda je tudi v njej v ledeni dobi prebival človek?

A. Triler

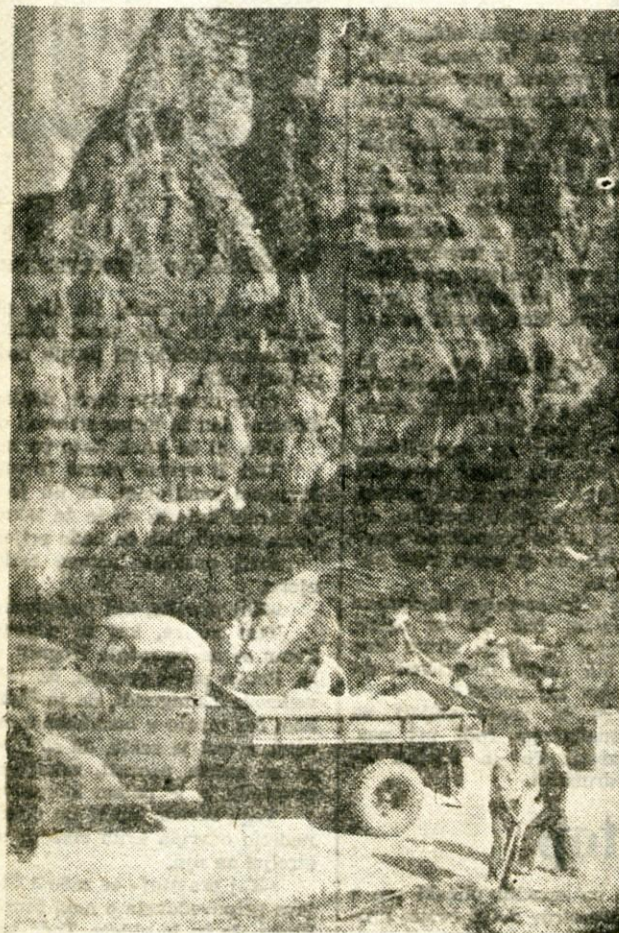
Te dni po svetu

Pretekli ponedeljek so v Parizu podpisali sporazum o znanstvenem in tehničnem sodelovanju med Francijo in Jugoslavijo. Tudi ob tej priložnosti se je pokazalo, da so med obema deželama še nadaljnje možnosti za uspešno sodelovanje in dobre odnose.

Francoški predsednik de Gaulle je med svojim bivanjem v Sovjetski zvezi te dni obiskal Novosibirsk in si ob tej priložnosti ogledal kozmodrom v Bajkonuru, potem se je mudil v Leningradu in en dan v Kijevu. »Francija je pripravljena razvijati stike med vzhodom in zahodom v prid napredku in razvoju vseh narodov. »Prepričan sem, da je tudi Sovjetska zveza pripravljena razvijati takšno poslanstvo,« je izjavil francoski predsednik v Leningradu in nazdravil »globokemu, trajnemu in plodnemu prijateljstvu med Sovjetsko zvezo in Francijo.«

Senator iz New Yorka Robert Kennedy se je te dni po televiziji izjavil za sprejem LR Kitajske v OZN.

Italijanski premier Mooro in zunanji minister Fanfani se mudita te dni na petdnevem obisku v Zvezni republiki Nemčiji.



Petdeset let že vozijo avtomobili čez Vršič

Ljudje in dogodki

Arabske ločnice

V Kairu so se zbrali in zasedali visoki voditelji arabskega sveta. Kronika arabskih odnosov in vse polno takšnih in podobnih stikov, ki izvirajo iz dela skupnega političnega telesa, arabske lige. Vendar ima zadnji sešatek arabskih držav gotove dopolnitve in nekoliko bolj ilustrira politične težave, s katerimi se sooča arabski svet. Politični meteorologi že nekaj časa napovedujejo, da se nad arabskim sve-

tom zopet zbirajo črni oblaki političnih nasprotij in nesoglasij. Na zadnjem zasedanju za okroglo mizo v Kairu ni sedela Tunizija, ki od lanskega leta delo arabske lige bojkotira, vendar po vsemu sodeč nerazčiščenj odnosi s Tunizijo niso glavni kamen spotike. Arabski svet ima trenutno v ognju bolj vroče železo in to je nerazčiščen položaj v Jemenu. Po lanskem že nekaj časa napoveduje sestanka predsednika ZAR Naserja s saud. kraljem Fej-

salom je sprva kazalo, da se bodo odnosi naposled uredili. To pa se ni uresničilo. Odnosi med Saudovo Arabijo in ZAR so se na novo poslabšali zaradi Jemena, kjer obe državi preizkušata svoj vpliv. Ze dolgo je znano, da je med Saudovo Arabijo in ZAR v teku ogorčena bitka za politični prestiž v arabskem svetu. Križišče tega pristiža je prav Jemen. Saudova Arabija, ki jo podpirajo nekatere druge arabske države v njeni sosesčini, se za prestiž v tem delu sveta poteguje z izdatno pomočjo ZDA. Nedavni obisk kralja Fejsala v Washingtonu je to potrdil, saj so od takrat naprej slopljevano ovirali kairsko vladno s težavami,

ki so nastale zaradi preklipa nekaterih prejšnjih pogodb. S takšnim pritiskom pa se seveda niti za las ni spremenila politika, ki jo zagovarja ZAR v arabskem svetu.

Zaostrenim odnosom v Jemenu se je pridružilo še več drugih groženj. Med te prištevajo v prvi vrsti nove ameriške dobave orožja Izraelu. Smernice arabske politike pa je nakazal predsednik Naser s povabilom alžirskemu predsedniku polkovniku Bumedienu, da naj v čim krajšem času obišče Kairo. V pismu, ki ga je napisal, je rečeno: »Sile kolonializma in reakcija združujejo svoje vrste, zato je naša dolžnost, da uskladimo mnjenja in gledišča.«

Petdeset let ceste čez Vršič

Letos poteka petdeset let, kar je bila zgrajena cesta čez Vršič v Trento. Cesto so zgradili za vojaške potrebe ruski ujetniki pod zelo težkimi pogoji. Nad tristo jih je našlo strašno smrt v plazovih, ki so prihrumeli s pobočij Mojstrovke.

Do prve svetovne vojne so bila pobočja Vršiča lepo poraščena z grmovji rušja in

rododendrona, vmes pa so bili posamezni mecesnovi viharniki. Tik pod vrhom je bilo malo jezerce. Dolga stoletja je vodila tu čez pastirska steza, ki je omogočala prebivalcem savske doline pregon živine na pašo na južna pobočja Prisanka in Mojstrovke. Sele v začetku stoletja je bila zgrajena do Erjavčeve kočje jahalna pot, nekaj let pred izbruhom vojne pa kolo, ki je služil za izvoz lesa izpod Velike planine na južni strani Vršiča, naprej proti Trentu pa je še vedno peljala steza, ki je pri izviru Soče dosegla dolino. Takšno stanje je bilo, ko je izbruhnila vojna med Italijo in Avstrijo. Tako so mogle trume beguncev iz Bovca in okolice, ki so se morali umakniti ob pričetku sovražnosti, rešiti samo to, kar so prinesli na svojih ramenih, vse drugo pa jim je bilo uničeno.

Ker se je tudi fronta v zgornjem delu soške fronte med Krnom in Rombonom lahko oskrbovala samo preko Vršiča, je avstrijska vojna komanda predvidela gradnjo nove ceste iz Kranjske gore čez Vršič v Trento, kjer bi se priključila na že obstoječo iz Trente proti Bovcu in dalje po soški dolini.

Naenkrat je postala Kranjska gora važno vojno zaledje. Ponoči in podnevi so prihajali vlaki, ki so vozili tisoče ruskih ujetnikov, vojaštva, desk in drugega materiala. Zapeli so krampi in lopate, pričela se je graditi cesta,

postavljala so se taborišča. Medtem ko je šel stari kolo, voz ob desnem bregu Pišnice do Klina in nato stromo proti Vršiču, se je nova cesta odcepila že v Vazičih in gre po čisto novi trasi, ki po petdesetih ovinkih doseže dolino Soče. Cesta je tlakovana in so ujetniki ves kamen, tako za tlak, kakor tudi za oporne zidove, znosili na svojih ramenih. Na predelih, ki so bili ogroženi od plazov, so postavili zaščitne brane iz lesa, ki pa žal pritiska niso vzdržale. Čeprav so domačini vojno komando opozorili na nevarnost plazov, tega ni upoštevala. Šele po katastrofi, ko je meseca marca plaz zasul nad 300 ujetnikov, ki so taborili na Vršiču in onesposobil prehod za več tednov, so leta 1916 zgradili novo cesto v dolžini 5 kilometrov, ki gre ob današnjem Poštarskem domu in se kmalu pod Vršičem priključi na prvotno. Namenjena je bila samo za zimski prehod in je danes popolnoma propadla.

S premikom fronte na Pivo oktobra 1917 so odšli tudi

ujetniki in cesta je ostala zapuščena. Ko so konec vojne Italijani zasedli Vršič, so prehod hermetično zaprli, cesto pa so popravljali in vzdrževali domačini, vendar le toliko, da so lahko po njej vozili les. Šele nekaj let pred drugo svetovno vojno jo je prevzela banovina in začela obnavljati do Koče na Gozdu, dalje pa jo vojaška komanda ni pustila. Maja 1945 so jo Nemci pri umiku v Pišnicah razstrelili, kakor tudi betonski most v Babi.

Kmalu po osvoboditvi je pričela obnavljati cesto cestna uprava. Napravili so nove mostove, razširili so jo in tlakovali ovinke, do Mihovega doma pa je že asfaltirana. Tako pelje danes čez 1611 metrov visoki prelaz Vršiča ena najlepših gorskih cest; po kateri gre v poletnem času na tisoče potnikov dnevno. Skoraj vsi pa se ustavijo pri Ruski kapelici in se tako oddolže njenim graditeljem, ki so jo zgradili pod najtežjimi pogoji in pustili na njej na stotine žrtev.

Franc Zerjav

Več pozornosti čebelarstvu

Čebelarji na Gorenjskem letos niso najbolj zadovoljni s pridelkom. Prvi, tako imenovani »cvetlični med«, bodo pričeli točiti v tem tednu. Pričakujejo, da ga bo približno toliko kot lani.

Vreme za čebele letos ni najbolj ugodno. Nenadne plove in nevihte uničijo številne čebele, razen tega pa tudi med na cvetlicah. Čebelarji si sedaj obetajo boljšo letino od

kostenja, smreke in v jeseni od ajde, sicer pa bo letina le povprečna.

- Za naše gospodarstvo pa je velika škoda, da je iz leta v leto manj čebelarjev.
- Zlasti pri mlajših je vse manj zanimanja za čebelarstvo. Verjetno bi morale temu posvetiti več pozornosti kmetijske zadruge, pa tudi kmetijske posestva.

R. Č.



DEBELJAK
BOGOMIL

PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA

Draga poroka

Brž ko se v ameriškem časniku pojavi oglas, ki najavlja zaroko, prejme mlada zaročenka ponudbe povprečno 21 fotografov, 14 orkestrrov, osmih predstavnikov podjetij, ki izdelujejo vizitke, treh draguljarjev, štirih zavarovalnih družb in treh agencij za posojanje osebnih avtomobilov.

Letos se namerava v ZDA poročiti in si ustvariti dom približno dva milijona zaročencev: stroški, ki jih bodo pri tem imeli, bodo brez dvoma dosegli šest tisoč milijard dolarjev. Vse industrije se posredno ali neposredno zanimajo za poroke ter so nenehno budne. Razen oglasov v časopisih skušajo dobiti podatke tudi od uradov za oglaševanje oklicev. Nekatera podjetja telefonirajo zaročenki in ji obljubijo celo darilo, če jim pove naslov dveh prijateljev.

V Ameriki je postala poroka prav tako draga kot pogreb. Za 150.000 dolarjev prodaja neko podjetje, ki se ukvarja s prodajo golobov,

novoporočencema ali njunim prijateljem dva »ptička sreče« v kletki, okrašeni s cvet-

Tobak proti raku

Ko so proučevali, v kakšni meri povzroča kajenje raka na pljučih, so medicinski strokovnjaki med domačini nekaterih otokov v Karibih prišli do presenetljive ugotovitve: da se je proti raku mogoče boriti tudi s tobakom!

Za tako kajenje cigaret, kakršnega so vajeni prebivalci teh otokov, je potrebna posebna sposobnost, kajti na Karibih kadijo tako, da

licami. Fotografije s poročne slovesnosti, izdane v posebnem albumu, ki zaigra, če ga odpreš, melodijo ameriške popevke. Glejte nevesta prihaja, stane okoli 600.000 dinarjev, barvni film, ki traja pol ure, pa več kot milijon dinarjev.

dajo v usta prižgani del cigarete. Se bolj zanimiva je ugotovitev, da niti eden izmed prebivalcev teh otokov ni zbolel za pljučnim rakom, niti tisti ne, ki so kadili. Zanimivo je tudi, da so bili zobje teh nenavadnih kadilcev popolnoma zdravi in da jih niso nikoli boleli. Strokovnjaki menijo, da je v tobaku snov, ki preprečuje obolenje zob. Če bodo to hipotezo dokazali, ni izključeno, da bodo v bodoče začeli zobnim pastam dodajati minimalne količine tobačnih sestavin. Prav tako menijo, da temperatura 700 do 800 stopinj C, ki se ustvarja v ustih pri kajenju »obrnjenih« cigaret, uničuje viruse raka. Zato zdaj nadaljujejo raziskovanja v tej smeri.

Vojvoda premlatil princeso

V rimskem plemstvu, ki se zbira okoli papeškega dvora (ker je bil kraljevski dvor ob razglasitvi republike pred dvajsetimi leti ukinjen), je prišlo te dni do novega škandala. Štiridesetletni vojvoda Alberto Sforza je premlatil svojo ženo princeso Mirto Barberini.

Alberto in 28-letna Mirta sta poročena šest let, toda v zadnjih mesecih sta se pričela prepirati. Vsak od nji-

ju se je naselil v svojem delu razkošnega stanovanja in sta se srečala samo tedaj, kadar sta se hotela prepirati. Pred nekaj dnevi je vojvoda potrkal na vrata svoje žene, toda princesa mu jih je pred nosom zaklenila. Sprito takega nespoštovanja se je vojvoda silovito razsrdil in v pravični jezi razbil vrata, nato pa je svojo plemiško soprogo nič kaj plemiško premlatil.

Super top

Hitrost nabojev iz artilerijskega orožja običajno ne presega 1000 do 1500 metrov v sekundi. V ameriškem centru za vesoljska raziskova-

Navodila telefonskim uporabnikom

Zahodnonemške oblasti so obupale, da bi mogle kdaj rešiti problem preobremenjenosti telefonskega omrežja. Uprava te pomembne javne službe je zato pred kratkim izdala posebno humoristično brošurico, ki naj bi služila vsem telefonskim naročnikom, obolelim za »telefonitismo«. V njej je ironično pojasnjenih »dvajset pravil« polnega telefonskega uporabnika. Med pravili so naslednja:

• »Izogibajte se, da bi bili kratki, vaš sogovornik, bi si utegnil misliti, da nimate kaj povedati.«

• »Nikar ne razmišljajte o tem, kaj boste sporočili svojemu sogovorniku, preden zavrtite njegovo številko, sicer bi lahko pravočasno spregledali, da je poziv brez pomena.«

• »Ne snemite telefonske slušalke, brž ko se oglasi zvonec: na drugi strani žive bi bili ljudje prepričani, da nimate kaj početi.«

• To bi znalo veljati za marsikoga tudi pri nas, zlasti če je telefon — družben!

nja so zgradili plinski top s šest metrov dolgo cevjo. Projektil, ki ga ta naprava izstreljuje, doseže hitrost enajst kilometrov na sekundo.

GORENJSKI K

Košnja

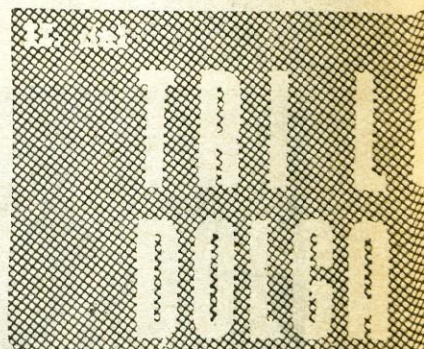
(nadaljevanje iz prejšnjilvilke)

Tehnika košnje ni vsa mora znati dober kosci. Liko je dobrih koscev, pa ne znajo sklepali! pripovedoval oče; »pri msem fantom zmerom klepali kose!«

Za jutranjo košnjo je ba koso sklepati že za potem pa še vmes kda sebnno če se dolgo kosi je slab poden na trav (krtine, kamenje), da se tro skrha. Veliko pa so sih kose klepali opoldne tudi zvečer, kadar je bil čas. Enakomerni udari kratkim postankom pa enakomerni udarci — t spomladi zvočni znak, je pričela košnja.

Za klepanje kose upljajo na Okroglem kle stol, ki ima desko za se z dvema nogama na eni ni, na drugi strani pa mesto nog težko ok bruno iz trdega lesa, v rega je zabita babca babco se položi ostrina

MIHA KLINAR: MESTA, CEST



In vendar, zakaj jih niso prijeli takoj? danes in jim šele sedaj poslali pozive, da deželnem sodišču ali pa jih bodo v primeru peljati s silo.

Tako razmišlja Stefi, dokler ne pride sleherni dan in kakor sleherni dan vpraša.

»Ne, ni še pisal. Zato pa mi tole pismo«

Tast ji vzame pismo iz rok in prebledi. Francovi zemljevidi, ki jih je avgusta dal in zaradi katerih se je že takrat, ko so Alfonza obesili, bal, da bodo prijeli Stefi.

Stefi opazuje tastovo zaskrbljenost, njena.

»Kaj pravite, kaj naj storim?«

Tast ne ve, kaj bi odgovoril. Na so Temu se ne bo mogla izogniti, saj bi jo dki. Potem pa se spomni, da je te dni slišal vedovala Kunigundi, da je Stefi v nedeljo kom čez mrežo v buchheimskem taborišču. oštel, a ona je rekla, da so jo videli in da pa ga začela psovati, zakaj se poteguje prepirala, a je potem kakor vselej odneha.

Tega seveda snahi ne pove, samo vpr nedeljo odvrkla kruh ruskim ujetnikom, i streljal za njo.

»Kaj pravite?« se začudi Stefi in se spjeva pripovedovala o neki ženski, o kateri ljljvke, da so jo videle. Toda zaradi tega s saj ni bila ona.

»Govore, da so te videli v svetlo modri«

sušenje sena v okolici Kranja

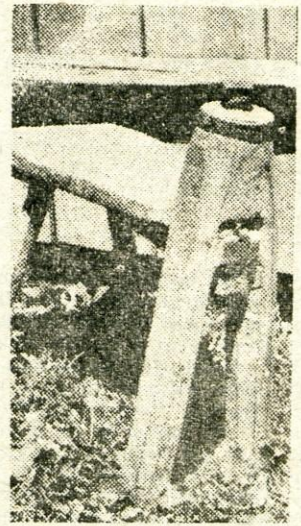
ki se potem kleplje s posebnim kladivom. Na Okroglem in sploh v okolici Kranja se največ uporablja taka babca, ki ima zgornji del, na katerem se kleplje, narejen v obliki ajdovega zrna, torej prirezen pri strani, da je zgornji ravni del širok le nekaj milimetrov. Na tem delu se kleplje koso z ravnim kladivom. Ponekod pa imajo drugače: babca je ravna, kladivo v obliki ajdovega zrna. divo pa je ob straneh porezava. Vendar je način, da je »babca na zrnje narejena« pogo-
stestji pri nas.

Eno koso, če je trda, je treba klepati skoraj pol ure. Hitreje pa gre klepanje s posebnimi stroji za klepanje, s klepalniki, ki so prišli k nam iz Avstrije. Narejeni so na principu stiskanja rezila kose, vendar se z njimi ni dalo kose dobro sklepati, treba jo je bilo še popraviti s kladivom; toliko zamudno pa seveda ni bilo, prej je bilo narejeno. Na Okroglem se spominjam enega ali dveh

takih klepalnikov takoj po zadnji vojni, danes pa jih menda sploh več ne uporabljajo.

Med košnjo je treba koso večkrat nabrusiti. Za to so včasih uporabljali le osle iz naravnega kamna (»Najboljša vosla je bila iz italijanskega kamna, a jih je bilo težko dobiti!« mi je povedal ata), danes pa so se že močno uveljavili umetni brusilni kamni. Osle kmetje veliko uporabljajo, zato jih dobro poznajo, dobro vejo, kakšne morajo biti. Pri kupovanju osel na sejmi ali od ljudi, ki jih nosijo prodajati po vaseh, se navadno razvijejo prave besedne borbe: prodajalec hvali svoje blago, s primeri in z besedami hoče dokazati kupcu, da ga ni boljšega na svetu, kmet pa po svoje preizkuša in trdi, da so osle zanič, da jih je že lani kupil od njega pa da piškavega oreha niso bile vredne. Osla mora biti ravno prav trda, ne sme se prehitro rabiti, dobro mora na-

brusiti koso itd. Vsak kmet jo nazadnje seveda le kupi, ker jo mora, uporablja pa



Klepalni stol, kakršnega imajo pri Banku v Senčurju. Letnica na njem pove, da je še iz konca prejšnjega stoletja — Foto Triler

jo ne vedno, če se mu ne zdi dobra. Raje kupi druge drugo ali pa brusi s staro, ki je že vsa obrabljena, ki je že tako tanka in kratka, da jo komaj v roki drži. »Najlaže s to brusim, najboljša je, ne dobim več take!« sem že slišal pripovedovati kmete.

Oslo nosi kosec s seboj v posebni posodi, v vosovniku pravijo na Okroglem (knjižno óselnik). Vosovniki so ali iz volovega rogu ali leseni in lepo izrezljani ali pa tudi pločevinasti. Vosovnik se z jermenom ali z vrstico priveže okrog pasu; navadno ga kosci nosijo privezanega zadaj, nekateri pa tudi spredaj ali celo pri strani. V vosovniku je voda, ki je včasih pomešana s kisom. »Če je trda kosa in trda osla, je v vodi moralo biti malo kisa!« mi je pripovedoval ata; »če pa je bila kosa mehka, kisa ni smelo biti, sicer si takoj zagulil oklep, zbrusil si rezilo kose in tak kosa potem ni več dolgo kosila, z njo nisi mogel več držati štihla, moral si jo iti klepat.« Če je kosec dober in travnik z lepo travo pa brez kamenja in krtin, se brusi na približno 20 korakov, sicer pa prej.

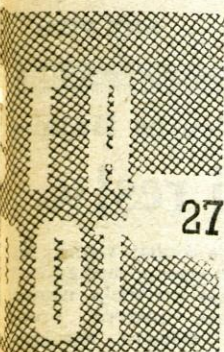
Mnogo je to odvisno od kosca, od tega, kako zna kositi. Če je trava pusta in se kar pripogiblje, je treba pogostejše brusiti.

Za brušenje postavi kosec koso pokonci pred sebe, tako da je ošiljeni končni del roča zasajen v zemljo, roč je na desni strani, rezilo pa obrnjeno proti levi v višini oči ali malo višje. S travo najprej obriše koso, posebno rezilo, da na njej ni prsti in trave. Dobri kosci kar s tistim zamahom, s katerim postavijo koso pokonci, dvignejo še malo odrezane trave, s katero potem hitro obrišejo rezilo. Koso potem primejo po vrhu z levo roko, z desno vzamejo iz vosovnika oslo in potem brusijo izmenoma po eni in po drugi strani rezila s hitrimi in dolgimi zamahi. Po načinu brušenja, po hitrosti in po tem, kako daleč vleče pri enem zamahu oslo po rezilu — po tem je lahko spoznati dobre kosa.

(Nadaljevanje prihodnjič)

A. Triler

IN RAZCESTJA • MESTA, CESTE IN RAZCESTJA • MESTA, CESTE IN RAZCESTJA • MESTA, CESTE IN RA



27

»To je laž!« pravi Stefi. V nedeljo je bila že od ranega jutra na Seebacherjevi kmetiji, na Bronhildini poroki. Res je, da je šla tja ogrnjena s svetlo modrim pledom, vendar je laž, da bi bila v nedeljo v Buchheimu. To lahko potrdita Bronhilde in Ludvik. In tudi Slavko, ki je bil z njo, lahko tastu pove, da je res, kar govori.

»Ce je res in če te kličejo pred sodišče zaradi tega, se ne razburjaj. A tudi ko bi bila, zanikaj!«

»Torej mi tudi vi ne verjamete? Ko bi bila, bi vam povedala.«

»Vem, vem, a ljudje trdijo, da je bila tista ženska v svetlo-modrem pledu.«

»In če je bila? Pledov take barve najdete v Penzbergu, kolikor hočete!«

»Da, seveda! Prav zato zanikaj! In prav tako zanikaj, če te kličejo zavoljo česa drugega.«

»Da, morda,« se Stefi zopet vrne k mislim, da ne kličejo pred sodišče samo nje, marveč tudi Irmgard, Saškovo in Marekovo. »Kaj, ko bi jih šli vprašat vi?«

Tast odide, a se že čez uro vrne.

»Ne, Stárova in druge niso dobile nobenega poziva.«

Torej bo morala sama pred sodnike? A kaj bo z otrokom, če ne bo mogla obtožbe zanikati in če ji bodo sodniki dokazali krivdo in jo morda celo obsodili na zapor?

»Tasči ga ne dam!«

Tast jo razume. Govoril bo z Ebnerjem. Ebner ima Slavka rad. A če bo stara (tast misli na svojo ženo) sitnarila in zahtevala otroka, se bo še sam preselil sem, k Ebnerjevim, in s svojo pokojnino skrbel za vnuka.

Torej tudi tast ni brez bojazni, da se ji na sodišču lahko kaj zgodi in da jo lahko obsodijo na zapor. Vseeno Stefi prosi tasta, naj o tem Slavku ne govori.

Toda že popoldan, ko pride Slavko iz šole, pove, da je srečal omo in da je oma rekla, da bodo mamo zaprli.

»Kajne mama, da te ne bodo,« jo vprašujoče pogleda, a mama molči. Torej ni res! Torej je prav, da je rekel omi, da laže. »Oma je hudobna.«

Stefi bi najraje pritrdila, a mu vseeno reče, da o omi ne sme tako govoriti.

»Če včasih grdo govori o meni, ji ne smeš verjeti, a spoštovati jo moraš! Očkova mama je in tvoja stara mama!«

»Ne, ne maram je! Take stare mame nočem! Moja stara mama je samo v Borjani.«

Borjana? Mati? Kako rada bi bila ta hip pri svojih! A o njih še vedno ničesar ne ve. Ve samo to, da jih med evakuiranci ni in da je Borjana sedaj na italijanski strani fronte.

Toda ta hip o usodi svojih ne razmišlja.

5

Nedelja, ki je minila, je bila ena sama muka. In še večja muka je noč! Ves dan je razmišljala, kako bi otroku povedala, kam se zjutraj odpelje in da se morda ne bo tako kmalu vrnila. Toda ni mu mogla. Besedi sodišče, zapor ji nista šli z jezika. Bilo ji je prehudo ob misli, da bi je Slavko morda ne razumel, a še bolj hudo, ker se njeno življenje, ki je zadnje čase ob Elsinem prijateljstvu postalo zopet znosno in polno upanj, zopet čudno zapleta.

Toda ali ni kriva sama? Mislila naj bi samo na otroka in se ne ukvarjala s prepovedanimi stvarmi, najsi jo je k temu sililo človeško sočutje. So časi, ko je sočutje do nesrečnih, človeške svobode in dostojanstva oropanih ljudi, ne samo prepovedano, marveč je v očeh vladajočega nasilja in krivice celo zločin.

In tej vladajoči uzakonjeni krivici se mora človek ali uklo-niti ali pa na vsakem koraku občutiti njen bič.

A kaj, ko si ne more pomagati, da je taka in da pred nasiljem in krivico ne zna upogniti hrbta. Ve, da ni sama, ki ne more po-klekniti pred zlom, ki zaslužuje človeka in človeštvo. Na svetu najsi je še tako nasilen in krivičen, so se in se bodo vselej našli ljudje, ki se z vladajočim nasiljem in uzakonjeno krivico ne bodo mogli nikoli sprijazniti.

Tako je bilo, je in bo, dokler ti baklonosci upora proti krivici ne bodo prižgali plamena poslednje revolucije na okamenelih stopnicah revolucij, ki so človeštvo premaknile samo za stopnico naprej; potem pa okamenele v kamen, mrzlo stopnico starih nečloveških odnosov in postajale samo odskočišče za novo revolucijo. Marsikaj so spremenile, toda tega, kar so obljubljale, niso uresničile. Človeška sebičnost jih je spridila in ves napredek, ki so ga sprva izbojevale, se je ponovno obrnil prav proti množicam, ki so revolucije cementirale s svojim trpljenjem, žrtvami in krvjo.

Da, proti množicam in človeku z osnovnih plasti družbe, malemu človeku, ki se je prebijal skozi barikade stare krivice in umiral na barikadah revolucij za svojo pravico do dela in življenja.

Ali niso vojne in izrojene revolucije v zgodovini dokaz, da se v človeških odnosih ni skoro nič spremenilo in se ne bo, dokler bo človeštvo razdeljeno, na ljudi, ki vladajo, in na ljudi, ki morajo slepo ubogati.

Tudi ta vojna je dokaz sprijene meščanske revolucije, ki so jo, kakor poje Marseljeza, izbojevali kmetje, delavci in vojaki, a so bili za zmago nad starim nasiljem ogoljufani in vrženi pod bič novega nasilja, pod bič nasilnikov in bogatašev, ki so si prisvojili oblast.

To bi rada povedala Slavku.

Za smeh



Dober dan mojster! Pa se zo-
pet vidimo...

Stroj za razdeljevanje hrane

Neka britanska tvrdka je začela prodajati nov stroj, ki avtomatično razdeljuje porcije pečenega piščanca, jajc s slanino ali pečenko itd., skupno nad sto različnih jedi. Obroke hrane pripravijo 24 ur pred serviranjem, nato jih zmrazijo in vstavijo v napravo. Gost si mora le izbrati svojo jed in spustiti kovance v ustrezno odprtino, tako kot v vsakem avtomatu. Nato postavi svoj obrok v pečico na ultrakratke valove, ki hrano segreje v manj kot eni minuti. Celotna operacija ne zahteva več kot dve minuti. Naprava bo izredno koristna v uradih, tovarnah in bolnišnicah.

Problem ciganov v radovljiški občini

Poreklo ciganov — Stanovanjski problem — Stroški zdravljenja ciganskih otrok v treh letih 3 milijone S din — Pritožba na maršalat

Aprila letos je cigan Avgust Rajhard z Bleda napisal pismo maršalu Titu, v katerem ga seznaja v kako slabem, nevzdržnem stanovanju stanuje s svojo družino. Z maršalata so mu že sporočili, da so njegovo pismo dobili.

Avgust je član Zveze borcev in vojaških vojnih invalidov ter je invalidsko upokojen. Pred vojno je živel v jeseniški občini, v začetku vojne pa je bil skupno z ostalimi cigani najprej zaprt v Begunjah, nato pa izseljen v Srbijo. 1944. leta je stopil v NOVJ in to v peto artilerijsko brigado VI. proletarske divizije. Bojeval se je na sremski fronti. Pri Slavonskem brodu je artileriji zmanjkalo municije, zato so artilerijci skupno s pehoto vodili populične borbe, v katerih je bil Avgust ranjen v nogo, tako da je ostal 40 odstotni vojni invalid. Za zasluge v NOV in hrabrost je bil za časa vojne dvakrat odlikovan. Po vojni se je zopet vrnil nazaj v Slovenijo in se zaposlil kot cestar na cesti od Gorij do Kočevja. Je oče petih otrok in zaradi bolezni so ga pred kratkim upokojili. Avgust stanuje v prostorih, ki mejijo na hlev. 11 oseb stanuje v stanovanju, ki ima kuhinjo in dve sobi. Stanovanjski prostor je betonski, obložen z deskami, med katerimi so

velike razpoke. S stropa se vsipa seno in prah v stanovanje. Zaradi hleva so v stanovanju poleti roji muh, vse leto se sprehajajo po stanovanju podgane, velike kakor mačke.

Od kod so prišli cigani v naše kraje? Nekoč so mislili, da cigani izvirajo iz Egipta, vendar to ni točno. Njihova pradedovina je Prednja Indija, odkoder so se naselili po vsej Evropi v XIII. stoletju. Največ se jih je naselilo na Balkanu, kasneje pa tudi v Zahodni Evropi. Sorodnost z narodi prednje Indije se vidi iz rasnih značilnosti: črni lasje, črne oči, temna polt ter nizka ali srednja rast. Nekateri so ohranili svoj prvobitni ciganski jezik iz indijske veje indoevropskega jezika. Govorijo tudi jezik okolice, v kateri živijo. Vztrajno ohranjajo svoje tradicije v poročnih ali pogrebni obredih in drugih običajih.

S svojim načinom življenja, tavanjem po svetu in selitvami, glasbo, plesi in vedeževstvom, so cigani inspirirali veliko umetnikov, ki so v načinu ciganskega življenja in njihovih navadah našli romantično snov za svoja dela: v književnosti od Puškina do Lorce, pri nas

muziki Liszt, Brahms, Bartók; v likovni umetnosti Franc Hals, Callot in drugi.

Pred sto leti so vsi cigani na Gorenjskem živeli v Kropi. To so bili Rajhardi, ki so danes raztreseni po vsej Sloveniji, največ pa po Gorenjski. S Kroparji so se dobro razumeli in v Kropi ni nikdar ničesar zmanjkalo. Iz Kroke so hodili na daljše »sprehode« po Gorenjski in prinašali v Krope potrebna sredstva za življenje.

Na območju radovljiške občine živi danes devet ciganskih družin. Starejši cigani se tako kakor povsod težko navajajo na civilizacijske in delovne navade današnjega človeka. Zato pa mora biti družba še posebno zainteresirana za vzgojo in šolanje ciganskih otrok, da bi jih usposobili za življenje. V radovljiški občini je 24 šoloobveznih ciganskih otrok. Leti pa šolo zelo neredno obiskujejo. Prava redkost je, če otrok, ko dokonča obvezno šolanje, dovrši 4 razrede osnovne šole. Starši jim ne znajo in ne morejo nuditi pomoči. Izjema je 12-letna Genda Rajhard iz Kamne gorice, ki obiskuje že peti razred osnovne šole.

Vsi otroci, zlasti predšolski, so močno zdravstveno ogroženi, ker stanujejo v ne-

ustreznih stanovanjih. Starši težijo za tem, da mlajše otroke oddajo jeseni v bolnišnico, spomladi pa pridejo zopet ponje. Skupščina občine Radovljica je plačala od 1962. do 1965. leta za zdravljenje ciganskih otrok okoli 3 milijone S din. Za dva otroka, ki so jih oddali v re-žo pa okrog 800.000 S din. Poleg tega je občina v tem času izplačala ciganom še za okrog milijon dinarjev socialnih podpor.

Reševanje ciganskega problema s plačevanjem stroškov zdravljenja, rejinami in socialnimi podporami je ekonomsko neopravičljivo ter terja smotnejše preventivne oblike varstva kot so: zaposlitev staršev ciganskih otrok, nujna rešitev stanovanjskih problemov za ciganske družine in izločitev iz te sredine vseh vzgojno, moralno in gmotno ogroženih otrok.

Skupščina občine Radovljica je že dvakrat predvidela na seji skupščine razpravo o tem problemu, vendar je do sedaj to vprašanje bilo vedno črtano z dnevnega reda. Socialni delavec je obiskal vse ciganske družine in sestavil za skupščino obširno poročilo s predlogi, kako rešiti ta problem. Za letos nameravajo rešiti stanovanjski problem za Avgusta Rajharda.

JOZE VIDIC

Humoreska

Sreča na štirih kolesih

Bil sem navaden lastnik srečke, pa sem postal srečen dobitnik novega moskviča.

Sijajna pridobitev se je komaj pojavila na dvorišču, ko me je dočakal zbor sosedskih otrok:

— Striček, vozite nas malot! Od veselja bi bil najraje vozil ves svet. Toda avto je mogel sprejeti mnogo manj potnikov.

Ko sem tako dva meseca vsak večer prevažal otroke, prijatelje in znance, sem ugotovil, da imam znatno več znancev, kot sem bil mislil. Ni bilo dovolj večerov. Zato sem jih vozil zjutraj pred odhodom v službo in v opoldanskem odmoru.

Na svojem službenem mestu sem počival. Tu med papirji in črniki sem se počutil popolnoma varnega. Res je, da niti tu nisem imel popolnega miru. Dogajalo se je, da so me klicali po telefonu. Kak od pretirano vsi-

ljivih znancev mi je po telefonu predlagal:

— Peljiva se čisto malo do jezera!

Odgovoril sem mu s pridušnim glasom:

— Kaj ti je, strogega direktorja imam...

Direktorjevo obličje pa je sijalo od naklonjenosti in ljubeznivosti. Prestavil je svojo mizo bliže k moji in me gledal z očmi, polnimi najglobljih čustev. Nekoč mi je v zaupanju priznal, da je v otroških letih nenavadno rad igral na avtomobilsko sirenko.

Cez teden dni sem že prevažal njegove otroke v šolo, ženo šefa, računovodstva pa sem vozil vsak dan na trg.

Moja pisalna miza v pisarni je dobila mrežo za namizni tenis: že tretji mesec je na njej prvenstvo.

Zdaj pa — kar samemu sebi ne morem verjeti — ležim in prebiram časnike. Prvič v pol leta lahko pljuvam v strop. Celo če bi me

najboljši prijatelj na kolenih prosil, naj prepeljem na postajo njegovo taščo, se ne bi niti zganil.

Ne bi se zganil, ker ležim v mavcu. Ko sem včeraj razvažal po hišah sosedove goste, nisem več vzdržal in sem izčrpan zaspal za volanom...

V bolnišnici vlada mir. Niti od sorodnikov nočem sprejeti cvetja, ker sem prepričan, da bi v cvetju neizogibno našel na lističu prošnjo, naj bi koga kam prepeljal. Zdravnik popolnoma razume moj položaj in ne pušči nikogar k meni.

Kadar potipa mojo zlomljeno nogo, mi vsakokrat ljubeznivo reče:

— Telefoniral sem v servis, vaš avto bo kmalu popravljen. Kmalu bomo tudi vas popolnoma popravili. Tedaj vas bom naprosil, da mi napravite majhno uslugo. Saj boste tako ljubeznivi in boste prepeljali mojo teto na kavkaško obalo, kajne?

Po našem pisanju o »Zbiralcu na Hujah«

Prizadeti: »Ni res!«

V našem listu smo 4. junija pod naslovom ZBIRALEC NA HUJAH pisali o stanju pri hiši št. 11 na Cesti talcev v Kranju. Gre za primer zbiralca raznega odpadnega materiala.

Stvar je imela svoj odmev. Prizadeti Franc Bukovnik pa se je pritožil. Iz njegovega daljšega pisma povzemamo tisto, kar navaja kot neresnično in za njega žaljivo.

»Ni res, pravi, da je ta mala hišica tako obložena,

da jo je komaj videti. Nisem nikomur v nadlego. V odpadnem materialu nimam straniščne, marveč vodne školjke. Odločno zanikam, da bi z mojim materialom ogrožal okolico, ker nimam murhove ali kaj takega. Odločno tudi zanikam, da bi se kdaj razpravljalo o moji zadevi na zborih volivcev in na sestankih »Rdečega križa.«

Drugi: vemo za to

Ker smo že v omenjenem napisu imenovali nekatere organizacije, ki bi se morale zavzeti za ta primer, smo pobarali še o njihovem stališču. Zvedeli smo v bistvu tole: V Zavodu za zdravstveno varstvo Kranj — primer nam je znan. Toda, kako urediti stvar, če ni denarja? V Turističnem društvu Kranj — imamo ta primer v evidenci. Bomo o tem razpravljali. Nismo pa dobili odgovora od prizadete krajevne skupnosti.

Ob vsem tem je soditi, da gre za primer, za katerega bi se v resnici morale zavzeti ustrezne organizacije in pomagati človeku, da bi uredil okolico. Zlasti še, ker sam kaže pripravljenost za to.

Vse za vašo

prehrano

v prodajalnah

Živila

Kranj

Mi smo krivi

Na zasedanju skupščine občine Kranj so razpravljali tudi o šolski telesni vzgoji. Ugotavljali so, da ima le nekaj šol v Kranju primerne prostore in objekte za telesno vzgojo. Problematika je pereča še bolj, če se spomnimo podatkov o deformacijah otrok, ki nastajajo tudi v času šolanja (na zdravstvenih pregledih je bilo npr. ugotovljeno, da se izražena deformacija hrbtenice pojavi največ šele v tretjem razredu). Skoraj po pravilu se število deformacij veča v višjih razredih.

Ti podatki nam na eni strani kažejo, da šole niso sposobne (po podatkih v precejšnji meri zaradi objektov) uspešneje vplivati na otrokov telesni razvoj, na drugi strani pa tudi, da starši vse preveč zanemarjajo skrb za telesni razvoj svojih otrok, da se vse preveč posvečajo »lovu za zaslužkom« na škodo otrok.

Ob teh problemih zelo radi vsaj na eno oko zamižimo. Verjetno zato, ker se čutimo krive. Dobrodošli so najrazličnejši izgovori. Tudi tak, da »sedanja skupščina ni kriva, če je večina šol iz dobe Franca Jožefa.« Pozabljamo, da smo opustili precej navad iz te dobe. Opustili smo jih in popravili. Upamo, da bomo s tem še nadaljevali. Včasih pa tudi pozabimo (morda hote, da bi se opravičili pred seboj), da smo tudi mi že gradili takšne šole, ki spominjajo na to dobo (nova šola »Stane Žagar« je brez igrišča).

Zelo radi iščemo rešitve, ki bi stvar vsaj navidezno uredile. Na skupščini je bilo npr. postavljeno vprašanje zakaj šole ne uporabljajo športnega stadiona. Rečeno je bilo, da bi lahko vse tri tedenske ure telesne vzgoje združili in bi odpadli izgovori, da je igrišče predaleč. Jasno je, da bi pomnilo to le kampanjsko delo, saj bi tako izključili enega osnovnih principov telesne vzgoje: stalni pogosti vpliv na organizem.

Napake so bile v preteklosti. Tudi v bližnji. Kranjskim šolam smo vzeli igrišče, kjer stoji sedaj nebotičnik, ne nudimo pa jim nadomestila.

Po diskusiji v skupščini smo dobili vtis, da je bolje, da o problemih ne diskutiramo, »ker skupščina ni kriva...« Kdo je kriv, da ima čez 60 odstotkov otrok slabo telesno držo, prizadeti otroci ne razmišljajo. Vsaj sedaj ne. Odrasli pa moramo o tem razmisliti in lahko le ugotovimo, da smo MI krivi. Zaradi vsega tega ni slučajen sklep skupščine, da je treba v bodoče ob vseh šolah planirati ustrezna igrišča in naprave za telesno-vzgojno dejavnost.

P. Colnar

Cestne hitrostne dirke za državno prvenstvo v Kamniku

Motoristična slovesnost v Kamniku

Zanimive borbe navdušile gledalce — Štefe ponovno na štartu — Mrzel in Lipovnik nova rekorderja kamniške proge — Izjave tekmovalcev

Nedeljska tekma za državno prvenstvo je navdušila približno 20.000 gledalcev. Organizacija prireditve je bila odlična, kar predstavlja lep uspeh za marljive športne delavce kamniškega avto-moto društva.

Največje zanimanje med domačini je vladalo za nastop v konkurenci do 50 cm. To zanimanje je bilo še večje, ko so izvedeli, da se je zadnji trenutek prijavil še Štefe. V tej kategoriji sta Štefe in Kralj osvojila dvojno zmago. Njuna medsebojna borba je bila izredno razburljiva, vendar je izkušenejši Štefe le zmagal.

Najprepričljivejšo zmago je osvojil Bernetič v razredu do 125 cm, saj je vodil od začetka do konca dirke.

V najhitrejši dirki, v razredu motorjev do 250 cm sta z izredno vožnjo navdušila Lipovnik in Mrzel, ki sta postavila tudi nov rekord kamniške proge — 99,7 km/h.

Po tekmi smo zaprosili nekatere tekmovalce za krajše izjave.

● **Janko Štefe (JLA):** »Zmage sem zelo vesel, saj sem vozil z izposojenim motorjem. Zahvaliti se moram JLA, ker mi je omogočila treninge in nastop. Sedaj bom lahko nastopal tudi na drugih dirkah, vendar še ne vem ali v razredu 50 cm ali 125 cm.«

● **Adrijan Bernetič** (zmagovalec v 125 cm): »V razredu 50 cm se mi je že v prvem krogu pokvaril motor, v razredu 125 cm pa sem pričakoval večjo borbo.«

● **Anton Kralj** (drugi v razredu do 50 cm): »Letos nastopam prvič in nimam

najboljšega motorja. Z plasmajem sem zadovoljen.«

● **Ivo Lipovnik** (zmagovalec v 250 cm in novi rekorder proge): »Sem presrečen. Že večkrat sem bil blizu uspeha, a nikoli nisem uspel. Ne razumem politike AMSJ, ki dirk prikolic ne točkuje v državnem prvenstvu...«

● **Stjepan Rogan** (najuspešnejši tekmovalce prireditve): »Prijetno sem presenečen nad uspehom, saj ga nisem pričakoval. Predvsem sem vesel lepe borbe v dirki prikolic.«

● V boksu smo srečali tudi nekdanjega šampiona **Leona Pintarja**, ki je prišel pozdravit svoje prijatelje: »Zelo zanimive dirke. Najbolj sta me navdušili dirka prikolic in razred do 250 cm.«

● **Pavle Voljkar**, predsednik AMD Kamnik: »Vesel sem, da je tekmovalce tako lepo uspelo. Takšne dirke na naših cestah še nismo videli. Zahvaljujem se vsem tekmovalcem, športnim delavcem in pokrovitelju dirke »Svit« za sodelovanje in dosežene uspehe.

Finale atletskega pokala SRS in posamezno prvenstvo za mlajše mladince in mladinke

Prezelj dvakratni prvak

Mladinci Triglava tretji, mladinke osme

Mlajši mladinci kranjskega Triglava so dosegli v nedeljo na stadionu Borisa Kidriča v Celju nov uspeh. Po prvem mestu starejših mladincev v Mariboru, so se mlajši uvrstili z okrnjeno ekipo na tretje mesto, le 38 točk za drugoplasirano ekipo. Mlajše mladinke so na istem prvenstvu zasedle osmo mesto, vendar so za ekipo nastopile le štiri atletinje.

V konkurenci mladincev je sodelovalo 13 ekip, pri mladinkah pa osem. V vsaki disciplini je nastopilo po 12 najboljših tekmovalcev iz Slovenije.

VRSTNI RED — ML. mladinci: 1. Branik (Maribor) 265 točk, 2. Kladivar (Celje) 188, 3. Triglav (Kranj) 150 točk itd.; **ml. mladinke:** 1. Nova Gorica 160, 2. Rudar (Trbovlje) 113, ... 8. Triglav (Kranj) 41 točk.

● Najuspešnejši tekmovalce atletskega pokala SRS je bil Kranjčan Dušan Prezelj, ki je osvojil dve prvi mesti (troskok in palica), pri mladinkah pa je bila v ekipi Triglava najboljša Branka Šolar.

REZULTATI (discipline, v katerih so nastopili Kranjčani) — **ML. mladinci — 110 ovire:** 1. Hladen (Br) 16,4, 5. Tepina (T) 19,8; **višina:** 1. Penca (N.m.) 190, 4. Cokan (T) 165; 300 m: 1. Mele (Ol) 37,6, 4. Žumer (T) 39,1;

1000 m: 1. Hafner (T) 2:41,6, 7. Ščurek (T) 2:53,4, 11. Tomažin (T) 2:57,0; 100 m: 1. Žumer (Koper) 21,4, 4. Pori (T) 11,8; **troskok:** 1. Prezelj

(T) 13,17, 4 × 100 m: 1. Kladi-var 47,4, 6. Triglav I 49,2, 9. Triglav II 50,9; **palica:** 1. Prezelj (T) 310; 300 m ovire: 1. Srebotnik (Br) 41,9, 9. Kleč (T) 49,4; **daljina:** 1. Jerman (Koč.) 643, 4. Žumer (T) 606, 5. Pori (T) 602, 9. Dolinar (T) 440; 2000 m: 1. Sraj (T) 5:53,4, 8. Govekar (T) 6:25,8; 4 × 300 m: 1. Olimpija 2:36,8, 6. Triglav 2:46,5.

M. Kuralt

XI. letne športne igre »ELEKTRA«

Nova gorica prvak

Najboljša organizacija. To je prvi vtis tega velikega športnega srečanja trinajstih elektrogospodarskih organizacij Slovenije. Spremljevalec mnogih nastopov je dobil vtis, da športna rekreacija med našimi delovnimi kolektivi res veliko pomeni, da se ji posveča potrebna pozornost. Upajmo, da je tako, kot smo videli tu, tudi drugod in tudi v teh kolektivih v njihovih mestih.

ZMAGOVALCI — ODBOJKA — moški: Nova Gorica; **Zenske:** Kranj; **KEGLJANJE —** Moški: Kranj III; **Zenske:** Dravske elektrarne; **Posamezno —** Moški: Turk (Kranj); **Zenske:** Sarman (Dravske elektrarne); **NAMIZNI TENIS —** Moški: Ljubljana I; **Zenske:** Celje; **ŠAH —** Elektroprojekt; **STRELJANJE —** Ekipno: Elektroprojekt; **Posamezno:** Gregelj (Dr. el.); **PLAVANJE —** Moški — do 35 let: Zelenšek (Trbovlje) in Uršič (NG); nad 35 let: Hribar (elektronabava). Članice: Pšenica (Kranj); **BALINANJE:** Nova Gorica; **ATLETIKA —** Moški: Nova Gorica; **Zenske:** Nova Gorica.

VRSTNI RED: 1. Elektro Nova Gorica 19 točk, 2. Dravske elektrarne 18, 3. Elektro Kranj 15, 4.—5. Elektro Maribor in Elektro Ljubljana 14, 6. Elektroprojekt 11, 7. Soške elektrarne 10, 8. Celje 6, 9. Termoelektrarna Trbovlje 4, 10. Termoelektrarna Brestanica 3.

ZMAGOVALCI — do 50 cm: Štefe (JLA), do 125 cm: Bernetič (Slo), do 175 cm: Rogan (Hrv), do 250 cm: Lipovnik (Slo), avtomobili: Božič (Srb), prikolic: Snajder-Rogan (Hrv).

Marijan Stele



Rokometašice Storiča z Golnika so se na kvalifikacijah uvrstile v prvo slovensko rokometno ligo z minimalno zmago nad Novo Gorico s 1:0 (0:0). Prvo srečanje so izgubile z Mursko Soboto s 6:0 (1:0).

Na svetovnem prvenstvu v kegljanju naši kegljači niso dosegli pričakovanih rezultatov. Osvojili so dve kolajni: bronasto v moški ekipni konkurenci in srebrno med ženskami posamezno (Erski).

V zadnjem spomladanskem kolu slovenske odbojarske lige sta bila poražena oba gorenjska predstavnika: Kanal : Jesenice 3:2, Branik : Kamnik 3:0. Jeseničani so v lestvici na tretjem, Kamničani pa na osmem mestu.

Posredujemo prodajo karamboliranih vozil

I. osebni avto

Volkswagen 1200, leto izdelave 1965 s prevoženimi 10.000 km.

Začetna cena

N Din 20.000,00.—

Ogled vozila je možen pri Zavarovalnici Kranj vsak dan od 8. do 14. ure.

II. osebni avto

Moskvič 407,

leto izdelave 1961, s prevoženimi 61.000 km.

Začetna cena

N Din 8.000,00.—

Ogled vozila je možen pri Avtoprometu Gorenjska v Kranju, Labore vsak dan od 7. — 14. ure.

Pismene ponudbe sprejema Zavarovalnica Kranj do srede, 29. 6. 1966, do 12. ure.

ZAVAROVALNICA
KRANJ



Gorenjska kreditna banka Kranj

s podružnicami na Jesenicah, v Radovljici, Škofji Loki in Trzinu razpisuje
Novo nagradno žrebanje

vezanih hranilnih vlog za vse varčevalce, ki bodo v letu 1966, vključno od 1.1. do 31. 12. 1966 vezali pri njej najmanj 2.000.— novih dinarjev svojih prihrankov vsaj za leto dni.

Nagrade so: avto z zastavo 750, pralni stroj, moped, šivalni stroj, hladilnik, pisalni stroj, dva kolesa

Vloge sprejemajo vse njene podružnice. — Vezane vloge se obrestovane po višjih obrestnih merah.



AKADEMIJA ZA GLEDALIŠČE, RADIO, FILM IN TELEVIZIJO V LJUBLJANI

objavlja naslednji

RAZPIS

za vpis novincev v prvi semester v študijskem letu 1966/67

I.

V prvi semester Akademije (oddelek za igro, oddelek za režijo, oddelek za dramaturgijo) se lahko vpišejo državljani, ki so končali gimnazijo ali katerokoli srednjo strokovno šolo ali šolo za izobraževanje odraslih, če ta šola po stopnji ustreza srednji šoli.

Vpišejo se lahko tudi kandidati, ki nimajo šol iz prejšnjega odstavka, če so se vsaj štiri leta udeleževali poklicno ali kot amaterji na ustreznem področju gledališča, radia, filma ali televizije, če so stari najmanj 17 let in če pokažejo na sprejemnem izpitu izredno nadarjenost za ustrezno stroko.

II.

Za vse kandidate, ki se nameravajo vpisati v prvi semester, je obvezen sprejemni izpit. Program sprejemnega izpita obsega splošni del in strokovni del, ki sta na posameznih oddelkih različna. Za podrobnejše podatke naj se kandidati pismeno ali ustno obrnejo na tajništvo Akademije. Pismu naj priloži ovojnico s točnim naslovom in z znakom za odgovor.

III.

Kandidati, ki se žele vpisati v prvi semester, se morajo na ta razpis prijaviti na uradnem obrazcu, ki ga prejmejo v tajništvu Akademije.

Prijavi je treba priložiti:

1. kratek življenjepis;
2. maturitetno spričevalo oz. spričevalo o zaključnem izpitu (prejeto spričevalo morajo biti uradno overjeni); kandidati, ki nimajo šol iz prvega odstavka razdelka I, prilože spričevalo najvišjega uspešno opravljenega razreda šole, ki so jo nazadnje obiskovali, in potrdilo o tem, da so se vsaj štiri leta udeleževali poklicno ali kot amaterji na ustreznem področju gledališča, radia, filma ali televizije;
3. potrdilo, iz katerega mora biti razvidno kandidatovo zdravstveno stanje v celoti; kandidati za sprejemni izpit na oddelku za igro in na oddelku za režijo morajo poleg tega predložiti še specialne izvide o zdravstveni sposobnosti za izvrševanje poklica, za katerega se žele usposobiti na Akademiji (zlasti o zdravstvenem stanju srca in govorilnih in dihalnih organov);
4. dopisnico z natančnim naslovom kandidata;
5. dve fotografiji.

Prijava mora biti kolkovana z državnim kolekom za 50 din, vsaka od prilog, izjemši šolska spričevala, pa z državnim kolekom za 30 din. Prijavo je treba poslati do 15. avgusta rektorju Akademije za gledališče, radio, film in televizijo, Ljubljana, Nazorjeva 3.

IV.

Sprejemni izpiti bodo od 5. do 10. septembra. Kandidati bodo o dnevu sprejemnega izpita pravočasno pisмено obveščeni.

Izpiti se bodo opravljali pred izpitnimi komisijami. V desetih dneh po sprejemnem izpitu bo vsakemu kandidatu vročena odločba o sprejemu oziroma o odklonitvi z utemeljitvijo.

Odklonjeni kandidat ima pravico do pritožbe v roku treh dni po vročitvi odločbe. Pritožbo rešuje Pedagoški svet. Njegova odločitev je dokončna.

Za podrobnejše podatke naj se kandidati pismeno ali ustno obrnejo na Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo, Ljubljana, Nazorjeva 3.

AKADEMIJA ZA GLEDALIŠČE, RADIO, FILM IN TELEVIZIJO V LJUBLJANI

Prodajam

Prodajam tovarniško nov italijanski loščilec, primeren za večje površine. Naslov v ogl. oddelku 3083

Prodajam kočijo v zelo dobrem stanju primerno za izvoška v turističnem kraju. Naslov v oglašnem oddelku 3084

Prodajam kravo s teletom, ki je četrtič teletila. Brezje pri Trzinu 42 3085

Prodajam dobro ohranjeno moško kolo. Zupan, Prešernova 15, Kranj 3086

Ugodno prodajam električno kitaro »Jupiter«. Kranj, Tekstilna 2 3087

Prodajam vprežno kosilnico »Fella«. Moše 10, Smlednik 3088

Nujno prodajam avto »Renault Ondine« letnik 1961. Ogled vozila samo do 1. 7. 1966. Kramar Alojz, Kokrica 198. Kranj 3101

Enodelno okno z roletom in kompletna vrata prodajam. Britof 78, Kranj 3102

Prodajam slamoreznico (Speizer) z verigo in puhalnikom in 2 m suhih desk. Sp. Duplje 56 3103

Kupim

Kupim zazidljivo parcelo na Kokrici ali Bobovku. Kranj, Kokrica 254 (novi bloki) 3089

Kupim svetlo vlečeno železo v palicah prof. 7 ali 8. Naslov v oglašnem oddelku 3090

»IDEJA«, podjetje za propagando, KRANJ.

Cesta Staneta Žagarja 27

razglašja naslednji prosti delovni mesti:

1. KOMERCIALISTA
2. RAČUNOVODKINJE — ADMINISTRATORKE

Pogoji:

pod 1. srednješolska izobrazba in praksa v turizmu,

pod 2. ustrezna izobrazba s prakso.

Poskusna doba tri mesece. Pismene ponudbe sprejemamo do zasedbe delovnih mest.

Kupim obračalnik na 5 vili, lahko tudi neuporaben. Naslov v oglašnem oddelku

Ostalo

Dam v najem stroj za izdelavo žilindrih zidakov 25x25x40 in 500 modelov. Marn, Straziška 3, Kranj 3092

Student išče opremljeno sobo v Kranju za dobo 1 leta. Naslov v oglašnem oddelku

Jarčke Njuhempšer, Weitrock, Leghorn, ter piščance za zakol prodajam. Naklo 4 3094

Zakonca brez otrok iščeta prazno ali opremljeno sobo.

Pegam Vlado, Ješetova 24, Kranj 3095

V Ilovski gmajni sem našel žensko kolo. Ilovka 8, Kranj 3096

Izjavljam, da nisem plačnik nobenih dolgov, ki bi jih napravil moj mož Polajner Anton, Zasavska c. 24, Kranj. Izgubila sem črno jopico od mestne slaščičarne do kina Center. Najditelja prosim, da jo vrne proti nagradi. Predoslje 71, Kranj 3089

Iščem dvosobno stanovanje v Kranju. Za nagrado dam skoraj nov televizor RR — Niš. Naslov v oglašnem oddelku 3099

Zatekla se je bela koza z letošnjim kozličkom. Begunje 139 pri Lescah

Tatjana Panjek

Trst — Trieste

Via Mazzini 7

Telefon 37-636

Največja zaloga

TAPETNEGA PAPIRJA

Postregli vas bomo v slovenščini in vam preskrbeli najsodobnejše tapete. Sprejemamo tudi dinarje. Se priporočamo za obisk!

Zapeljal preblizu kolesarja

V nedeljo okoli 11. ure se je na cesti III. reda med Češnjemkom in Trato pripetila prometna nesreča med osebnim avtomobilom LJ-230-15, ki ga je vozil Marjan Ogrin iz Trzinu in kolesarjem Jožetom Štirnom iz Adergasa pri Cerkljah. Kolesar je vozil pravilno po desni strani ceste proti Visokemu. Ogrin, ki je pripeljal za njim ga je hotel prehiteti, pri tem pa je zapeljal preblizu in Štirna zbil v jarek ob cesti. Kolesar je bil huje ranjen, na vozilih pa je škoda za 800 dinarjev. S. Š.

Gospodarsko

poslopje pogorelo do tal

V petek ob 21.20 je strela treščila v gospodarsko poslopje Martina Dolinarja iz Dragočajne št. 15 pri Smledniku. Gospodarsko poslopje je pogorelo do tal. Požar je uničil tri tone sena, nekaj lesa in precej orodja. Škoda cenijo na približno 30.000

novih dinarjev. Požar so pogasili gasilci prostovoljnih društev iz Smlednika, Sore in Trboj ter poklicni gasilci iz Ljubljane.

Smrtna nesreča na Trgu talcev v Kamniku

Smetarski avto povozil otroka

V četrtek ob 19.15 je na Trgu talcev pred hišo št. 5 v Kamniku povozil tovorni smetarski avto LJ-17-15 6-letnega fantka Boruta Briškega, ki je bil takoj mrtev. Voznik tovornjaka Jože Svenšek je pripeljal po lokalni cesti, da bi pobral smeti pred stanovanjskim blokom. Pred blokom št. 5 je ustavil in hotel zapeljati nekaj metrov nazaj do mesta, kjer so stali smetnjaki. Na zadnji strani avtomobila sta na posebnih stopničkih stala delaveca in odganjala otroke, ki so tekli za avtomobilom. Šestletni Borut Briški je nekako zašel med delaveca in mu je pri vzvratni vožnji zadnje levo kolo smetarskega avtomobila zmečkalo glavo.

RADIJSKI SPORED

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SREDA — 29. junija

8.05 Glasbena matineja — 9.00 Mali bon-ton — 9.15 Kaj so se naučili otroci med letom — 9.30 Godala v ritmu — 10.15 Pojeta sopranistka Ondina Otta in baritonist Anton Prus — 10.45 Človek in zdravje — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Mali opoldanski koncert — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Iz zakladnice srbskih

in dalmatinskih narodnih pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lahka glasba — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Igra pihalna godba Jindrich Bauer — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Obisk pri Antoninu Dvoraku — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Iz naših studiov — 18.30 Naš razgovor — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Klavir v ritmu — 20.10 Porogy in Bess — opera — 22.30

Literarni nohturno — 23.05 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana

CETRTEK — 30. junija

8.05 Glasbena matineja — 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.15 Lepe melodije — 9.45 Glasbena pravljica — 10.15 Pojo slovenski operni pevci — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Habanera in valčki za razne zasedbe — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez hrib in dol — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Orkester RTV Ljubljana vam predstavlja — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Igra Pihalna godba RTV Ljubljana — 16.00 Vsak dan za vas —

17.05 Turistična oddaja — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Paleta operetnih melodij — 19.30 Glasbene razglednice — 22.10 Večer koncertne glasbe Hansa Pfliznerja — 23.05 Plesna glasba

PETEK — 1. julija

8.05 Operna matineja — 9.00 Pionirski tednik — 9.30 Pol ure s hornistom Jožetom Faloutom — 10.15 Domače viže — domači ansambli — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Iz oper Nikolaja Rimskega Korsakova — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40

Koroške narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert lahke glasbe — 15.25 Zabavni intermezzo — 15.30 Od vasi do vasi — 15.45 V svetu znanosti — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Petkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Zabavni in plesni orkestri naših radijskih postaj — 18.50 Kulturni globus — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Pojo inozemski pevski zbori — 20.25 Petdeset minut lažje orkestralne glasbe — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 Za ljubitelje jazza — 22.50 Literarni nohturno — 23.05 Iz sodobne poljske glasbe

SREDA — 29. junija

RTV Ljubljana
18.40 Poročila
RTV Zagreb
18.45 Potpisne skice
19.00 Koncert moškega zbora RTV Sarajevo
RTV Ljubljana
19.15 Turistična oddaja
19.40 Cik cak
19.45 TV obzornik
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 Studio ena — zabavna glasbena oddaja
21.30 Kulturna panorama
22.30 Zadnja poročila
Drugi spored
RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri

18.45 Spored JRT
19.15 TV pošta
19.40 TV spored
RTV Beograd
19.54 Lahko noč, otroci
20.00 Spored italijanske TV

CETRTEK — 30. junij

RTV Ljubljana
18.40 Poročila
RTV Beograd
18.45 Ventilator — oddaja za otroke
19.15 Po poteh Jugoslavije
RTV Ljubljana
19.40 Cik cak

19.45 TV obzornik
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Zagreb
21.00 Melodije Kvarnera — festival zabavnih melodij
22.00 Poezija Hamida Dizdara
RTV Ljubljana
22.10 TV akcija
22.30 Beograjski jazz ansambel
RTV Zagreb
22.50 Rokomet za trofejo Zagreba — (Jugoslavija : Švica)
RTV Ljubljana
23.30 Zadnja poročila

Drugi spored

RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri
18.45 Spored JRT
19.40 TV spored
RTV Beograd
19.54 Lahko noč, otroci
20.00 Spored italijanske TV

PETEK — 1. julija

Evrovizija
14.00 Teniški turnir
RTV Ljubljana
18.40 Poročila
18.45 Moj kovačka bitka — reportaža
19.15 Opera skozi stoletja

19.40 Cik cak
19.45 TV obzornik
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 Težki dnevi — sovjetski film
RTV Zagreb
22.45 Rokomet za trofejo Zagreba (Jugoslavija : Poljska)
RTV Ljubljana
23.15 Zadnja poročila
Drugi spored
RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri
18.45 Spored JRT
19.40 TV spored
RTV Beograd
19.54 Lahko noč, otroci
20.00 Spored italijanske TV

SPORED KINEMATOGRAFOV

Kranj »CENTER«

29. junija franc. barv. CS film ZMAGOSLAVJE M. STROGOVA ob 16. uri, premiera ital. filma IZ DNEVA V DAN BREZ UPANJA ob 18. in 20. uri

30. junija amer. barv. CS film BRAVADOS ob 16. uri, ital. film IZ DNEVA V DAN BREZ UPANJA ob 18. in 20. uri

1. julija zap. nem. film PARADA POPEVK ob 16. uri, angl. film IZPIT VESTI ob 18. in 20. uri

Kranj »STORŽIČ«

29. junija franc. barv. CS film ZMAGOSLAVJE M. STROGOVA ob 18. in 20. uri
30. junija amer. barv. CS film BRAVADOS ob 18. in 20. uri

1. julija zap. nem. film PARADA POPEVK ob 18. in 20. uri

Jesenice »RADIO«

29. junija amer. CS barv. film SVETIŠČE GREHA
30. junija nem. barv. CS film POSLEDNJA JEZA V SANTA CRUZ

1. julija ruski film KRVAVA ZVEZA

Jesenice »PLAVŽ«

29. junija nem. barv. film POSLEDNJA JEZA V SANTA CRUZ

30. junija — 1. julija češki film TRGOVINA NA KORZU

Zirovnica

29. junija amer. film SKRIVNOSTNA OSEBA

Dovje-Mojstrana

30. junija amer. film SKRIVNOSTNA SOSEDA

Kranjska gora

30. junija amer. CS film SVETIŠČE GREHA

1. julija amer. film SKRIVNOSTNA SOSEDA

Kamnik »DOM«

29. junija amer. film DOGODEK, KI JE RAZBURIL SVET ob 20. uri

30. junija amer. film DOGODEK, KI JE RAZBURIL SVET ob 17.15 uri

500 čebel na telesu

Upokojeni učitelj Stein bo na svojem telesu prenesel iz Londona čebelarje matice do univerze v Guelphu v Kanadi. Sodelavci te univerze bodo matice uporabili za preučevanje, kako izboljšati kanadsko čebelarstvo.

Profesor Townsend s kmetijskega oddelka univerze v Guelphu je izjavil, da je to edina pot, kako prenesti matice iz Anglije žive, saj morajo biti vedno na telesni temperaturi. Matice, ki jih

bodo v majhnih posodah pritrdili na telo učitelja, so potomke čebel iz Jugoslavije, Grčije, Avstrije in Turčije, križali pa jih bodo z italijansko sorto čebel, ki je v Kanadi najbolj razširjena.

Kmetijska zadruga

»Telovica« Radovljica

POPRAVEK v razpisu

V razpisu za delovna mesta v prejšnji številki je bilo, pomotoma objavljeno pod točko 2, da razpisujejo 2 vodja obrata za obrate lesne proizvodnje Poljce, Bled. Pravilno se glasi:

2 za obrat LASTNE proizvodnje Poljce, Bled.

ZAHVALA

Ob nenadni in prerani izgubi naše zlate

BARBKE

se najiskreneje zahvalujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, ji poklonili toliko vencev, šopkov in cvetja, ter z nami sočustvovali. Posebna zahvala njeni součenki Dušanki Hribar za lepe in ganljive besede in vsem sošolkam ter součencem, ker so jo tako radi imeli. Nadalje se zahvaljujemo dr. Miru Košaku in vsem ostalim zdravnikom ter sestram kirurške klinike v Ljubljani, ki so se zamaž trudili, da bi ji ohranili mlade življenje. Zahvaljujemo se č. duhovščini, vsem prijateljem, znancem in sorodnikom za nesebično pomoč in vsem, ki so nam kakorkoli pomagali lajšati našo bol.

Zalujoči Brezarjevi:
manica Marija, očka Vladimir, ter bratje: Vladimir, Janez in sestra Rožamarija z družinami

Kranj, 28. 6. 1966.

GLAS

Za 4. julij v kranjski občini

Streli v Besnici

V Besnici bo v nedeljo, 3. julija ob 8. uri, začetek osrednje proslave letošnjega Dneva borca v kranjski občini. Na novem pokopališču bodo odkrili lep spomenik v spomin na 30 padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja iz tega kraja. V programu bo nastopalo okrog 150 ljudi. Partizanske patrrole, delegacije s prapori bodo prišle iz vseh krajev občine in tudi iz drugih območij Gorenjske. Največ obiskovalcev pa pričakujejo iz Kranja, saj je Besnica tudi lepa izletniška dolina v teh poletnih dneh. Zato so organizirali iz Kranja prevoz s posebnimi avtobusi.

Spomenik v Besnici, za katerega je dal idejno zamisel tov. inž. Jocič, je hkrati tudi simbol današnje strnjnosti prebivalcev te vasi. Za

spomenik so namreč zbrali okrog 600.000 starih dinarjev. Po sklepu na zboru volilcev, ki so ga vsi spoštovali, je prispeval vsak zaposlen po 2000. starih din, vsak kmetovalec pa kubični meter lesa. Razen tega pa so se vaščani tri nedelje udeleževali prostovoljnega dela.

Kot gostitelji pa so se za nedeljo domala vsi pripravili na postrežbo kot redarji, izvajalci programa, strežniki in podobno, da bi se obiskovalci čim udobneje počutili. Začetek proslave pa bodo najavili s streli iz posameznih krajev ter tako hkrati ponazorili tiste čase okupacije, ko je bila Besnica zatočišče tolikih organizacij, štabov, kurirskih javk in partizanskih bunkerjev. K.M.

Janko Šekli, načelnik GRS iz Kranjske gore:

»Morali bi biti bolje opremljeni«

Gorska reševalna služba se na Gorenjskem srečuje vsak dan s številnimi problemi. Vsako noč, vsak dan, ob vsakem času so reševalci pripravljeni zapustiti svoje domove ter se podati v gore, da pomagajo ponesrečencem. Zaposili smo načelnika ene izmed manjših postaj, Janka Šeklija iz Kranjske gore, da nam pove nekaj o svojih reševalcih.

Bralce gotovo zanima kakšni so pogoji za sprejem v reševalno službo.

»Potrebno se je udeleževati tečajev GRS. Vsak je dve leti pripravnik. Vseskozi mora sodelovati z reševalci. Na predlog postaje odloča o sprejemu med reševalce komisija v Ljubljani.«

Koliko reševalcev ima vaša postaja?

»V Kranjski gori je 10 aktivnih reševalcev, članov GRS ter 7 pripravnikov. Dela imamo precej. Vsako leto imamo 5 do 10 nesreč in to predvsem v letni sezoni.«

Nam lahko poveste katere akcije se največkrat spomnite?

»Bilo je lani v Hudičevem stebru v Prisanku, ko se je smrtno ponesrečil avstrijski alpinist. Dva dni smo reše-

vali v steni v izredno slabem vremenu. To je bilo zelo težko reševanje v katerem smo odlično sodelovali z reševalci iz Mojstrane in Jesenic.«

Kaj vas najbolj ovira pri vašem delu?

»V prvi vrsti pomanjkljiva oprema. Reševalci, ki smo najbližji hribom bi morali biti bolje opremljeni. V zadnjem času se je položaj že nekoliko popravil, vendar še vedno potrebujemo predvsem več klinov in vponk.«

Reševalci morate biti nedvomno tudi dobri alpinisti. Ali imate v te namene posebne vaje?

»Organiziramo vaje, ki so 2 do 3 krat letno, poleg tega imamo še skupne vaje z drugimi reševalci. Veliko pa je odvisno predvsem od »treninga« posameznikov. Med reševalci to ne predstavlja problema, saj imamo vsi veselje do alpinizma. Med nami so najbolj znani alpinisti Anton Oman ter Franc Mrak starejši in mlajši.«

- Poslovili smo se od Janka
- Šeklija z željo, da bi imeli
- reševalci čim manj dela.
- Ne manj dela zaradi tega,
- ker bi se ga oni bali, mar
- več zato, da bi bilo v go-
- rah čim manj nesreč.

P. Colnar



Janko Šekli

Ob četrti nesreči na Kočni

Šestnajstletna Irena Peneš hudo poškodovana v bolnišnici

V nedeljo okoli 11. ure se je pripetila v steni Kočne nad Češko kočo huda nesreča. Irena Peneš iz Kranja, zaposlena v tovarni Iskra, je zdrknila 100 metrov po melišču. Hudo poškodovano s polomljenimi udi in nevarnimi udarci so jo tržiški in kranjski reševalci spravili do Češke koče. Tam so ji že dali transfuzijo krvi ter zatem previdno brez tresljajev nosili do Marketa (Jezerko), odkoder so jo prepeljali v bolnišnico.

Kot pravijo reševalci je letos izredno veliko nesreč v planinah. V zadnjih dveh tednih so bile samo na območju naših planin že tri smrtno. Prav to zadnjo nedeljo sta se dva smrtno ponesrečila v Štajerski Rinki nad Okrešljem. Prejšnjo nedeljo pa so reševalci prav tako našli mrtvega mladega študenta iz Krškega v severni steni Grintoveca, kjer je pa-

del v 400 metrov globok prepad.

Gorski reševalci pri vseh teh in drugih manjših nesrečah ugotavljajo, da so glavni vzrok za nesreče neprevidnost, pretirana samozavest, objestno iskanje cvetja po

težko dostopnih in nevarnih stenah in neizkušenost ter neustrezna oprema, zlasti obuvel. Hkrati pa menijo, da je prav nedeljska nesreča nad Češko kočo pokazala nujno potrebo po helikopterju. K. M.

Planinska okrepčevalnica v Lajšah

V podnožju Jelovice leži malo znana vas Lajše. Tu preko je vodila znana partizanska pot iz Primorske na Gorenjsko. Danes jo oskrbuje Planinsko društvo Železniki in poteka od Črnega vrha preko Potoka, Jesenovca, Prtovca, Ratitovca, Kloima, Mosti, Partizanskega vrha, Mošenjske planine, Mohorja in se konča v Selcih. Ker so v vseh pomembnejših krajih in vaseh ob tej

poti že organizirane planinske okrepčevalnice, jo bodo odprli tudi v Lajšah. V Stihl-novi hiši, kjer je bil med NOV tudi sedež gospodarske komisije se bodo 3. julija zbrali planinci in bivši borci ter obenem z otvoritvijo planinske okrepčevalnice proslavili tudi Dan borca.

Še ena nesreča v gorah

V ponedeljek okoli 15. ure se je v steni Razorja v Krmi ponesrečil 23-letni angleški državljani Wood David William. Ker ni bil huje ranjen je prišel skupaj s svojim prijateljem do koče na Krnici, odkoder so ga reševalci prenesli na cesto Vršič, od tam pa so ga prepeljali v ambulanto v Kranjski gori in naprej v ljubljansko bolnišnico. Wood ima zlomljeno spodnjo čeljust, pretres možganov in zbitih nekaj zob.

Zaneslo jo je v ograjo

V nedeljo ob 8.45 uri je 42-letna voznica osebnega avtomobila LJ 476-11 Jožica Rudolf iz Ljubljane peljala z Jesenic proti Kranjski gori. Zaradi neprimerne hitrosti in neizkušenosti jo je na Hrušici, ko se je srečevala z drugim vozilom, zaneslo v ograjo ob cesti. Pri nesreči ni bil nihče ranjen, na vozilu pa je škoda za 6000 novih dinarjev.

Z buldožerjem ga je povozil

V soboto je med 15. in 16. uro na delovišču Slovenija-cest pri Podbrezjah strojnik Marjan Lenič z buldožerjem zasipal jamo poleg žive meje. Na drugi strani žive meje je ležal vinjen Rade Vetnič. Lenič ga ni opazil in mu je z gosencami zapeljal čez noge. Vetniča so hudo ranjenega prepeljali v ljubljansko polikliniko.

Za lepši izgled krajev

Radovljiska občinska komisija za ureditev naselij je v skladu z odlokom o javnem redu in miru pregledala objekte (posebno stavbe) ob glavnih cestah. Če je ugotovila, da fasada, živa meja, gnojnice ali kaj drugega kazi izgled kraja in s tem povzroča škodo turizmu, je izdala odločbo, da se to v določenem roku popravi. Komisija je že pregledala objekte ob cestah v Bohinju (v Bohinjski Bistrici in Srednji vasi) in na Bledu ter v okolici (Gorje in druge vasi), pregledala pa bo še Radovljico, Lesce, Begunje in Kropo. S pregledi bodo končali do konca junija, potem pa — ko bo pretekel določen rok za popravilo ali odstranitev objektov, ki kvarijo izgled — bodo vse ponovno pregledali in tiste, ki nalog komisije ne bodo izvršili, prijavili sodniku za prekrške.

V občini je za akcijo, ki naj z lepšim izgledom krajev prispeva svoj delež k uspešnejši turistični sezoni, med občani v glavnem razumevanje, čeprav so nekateri tudi jezijo, češ da nimajo denarja. Vendar so stroški za popravila v največ primerih minimalni; največ gre za ureditev fasade na hišah tik ob cesti. Navedimo samo en primer: starejša hiša na Bledu, Ljubljanska cesta 22, je

imela zelo zanemarjeno fasado in je bila za turiste vse prej kot privlačna, ko so prišli na Bled. Pred dobrim tednom dni pa so jo prebili in zdaj izgleda popolnoma drugače! Precej takih hiš, ki bi jih bilo treba samo prebeliti, je tudi v Lescah.

-a

GLAS

IN URADNI VESTNIK GORENJSKE

izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. Naslov uredništva: Kranj, Cesta Staneta Zagarja 27 in uprave: Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri SDK v Kranju 515-1-135. Telefoni redakcije in ekonomske propagande 21-835, 22-152, naročniški oddelki in tiskarna 21-190, 21-475, 21-897. Naročnina letna 20 novih dinarjev (n. d.) ali 2.000 starih dinarjev (s. d.), mesečno 1.70 n. d. ali 170 s. d. Cena posameznih števil: 0.40 n. d. ali 40 s. d. Mali oglasi za naročnike 0.40 n. d. ali 40 s. d., za nenaročnike 0.50 n. d. ali 50 s. d. beseda. Neplačanih oglasov ne objavljamo